

سِرْوَتِ الْفُنُونِ

صاحب امتیاز و مدیری
احمد احسان
شرائط اشترا
در سعادتده سنه لکی ۱۳۰ ،
القی آیلنی ۷۵ ، اوج آیلنی
۴۵ غروشدر پوسته ایله
کوندریلورسه ولایات بدلی
اخذ اولنور .

در سعادتده سنه
۱۰۰ پاره در
شرائط اشترا
ولایاتده سنه لکی ۱۵۰ آلی آیلنی
۸۰ غروش اولوب اوج آیلنی
یوقدر . قیرله دن مقووا بورو
ایله آلی ایچون سنوی یکر می
غروش فضله آلنور .

پنجشنبه کونلری چیقار . منافع ملک و دولته خادم مصور عثمانلی غزته سی

N^o : 396

Directeur - propriétaire
Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN

JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

8me Année

BUREAUX :
78, Grand, rue de la
Sublime Porte

سکرنجی سنه — اون آلتنجی جلد

پنجشنبه — ۱ تشرین اول سنه ۱۳۱۴

عدد : ۳۹۶

[قفقاسیه ده شیروان ولایتک مرکزی اولان شماخی قصبه سنده مسجد کبیر ایله مکتب جدید اسلام و شاکردانی
La Mosquée et l'école musulmane de Chémahi à Chirvan [Caucase].

« فتنن » دن

— ۳۸۹ نجی نسخہ دہری مابعد —

دورتر طوماس — « جیقمق اوزره » نه اولدینی بیلیورم ،
 میلورد . بشقه برامرکز ؟
 لورد دیو — سلام .

« دوغور طوماس سلام آلوب ویره رک کیدر . »

لورد دیو — ایشتدیکمه کوره زوجکنز مستر قروس حقتده
 شو آراق زیاده جه انعام فکر ایدیورمشکنز .

فتنن — « یورویره رک وبارد برطور ولسان ایله » بواقشام
 دیشاریده طعام ایده جکم ، میلورد ، کینه جکم .

لورد دیو — حقتده کی توحه کز عودتی ایدیور عجباً ؟
 فتنن — « بر کوچک دفتر آجوب باقرق » لدی برناردک
 بواجچی دعوتی که نهایت قبول ایتم . سز زده سکنز ؟

لورد دیو — بن والدهمه دعوتی یم . برناردلره صکره
 اوغزارد . فقط سز اوسترا لیدان بر خبر مسرت می آلدیکز که
 بویه مکر طور یورسکنز ؟

فتنن — صکره ده - نیبوقلوب - رقصه کیده جکم . اورایه
 کچه طعامی ایچون - باچلر قلوب - دن اون بر آکل یاخود رقاص
 دعوت ایتم ... اگر سزده کلیرسه کز سفرده اون اوچچی
 اوله بیلیورسکنز !

لورد دیو — بن برصفر هج بروقده صائنام .
 فتنن — بن صول طرفده طورر برصفر .

لورد دیو — مستر قروس ده صاغ طرفکنزده برملیون !
 فتنن — نه کوزل دیدیکز ، همده برملیون که هوایه صرف
 اولیزرا ، اوله دگی ؟

« دلغریب بروضع ایله لورد دینک یانته کلور . »

اوله دگی ؟
 لورد دیو — « فتننک الی الیه آلوب باقرق » بو مسره
 اللردن هرصنعت منتظر در .

فتنن — او بر آسریقا قابلاننک بیجه سیدر . اوقشامیکز .
 لورد دیو — « فتننک الی اویره رک » آه ، فتنن ! روامی درکه

بن معشوقم تاریخ انسانیته لدی ماقبتت ایله همدست اولسون ؟
 فتنن — لدی ماقبتت شکسیرک برزاد؛ خیالیسی درکه اصلا
 نظیره قبول ایتمز . ذاتاً بنده شاعرلرک مخلوقایله مناسبتم بوقدر .
 کیسه نک ذهنندن چیقه مدینم کی سرکده ذهنکزه کیرمک نشبشده
 دگر . نه بر حکایه ده یازیلی یم ، نه بر معرضده اوبنیورم ... بن
 یکی دنیسادن اسکی دنیایه کلش ، اک صکره کی دنیایه کتیمی
 ایستهمیه جک قدر برحمت و ثروته مشجره دن جمعیه کیمش ،
 لوندرده - سن جورجس پلس - ده یاتوب قفقار ، فقط سودیکنه
 طوغری یزرودیکی ، یاخود قوجاقلامق ایستدیککی زمان بتون
 حرکاتده آق صقالی بر بله نک صدای زنجیری طویار برقادیم .
 اشته کوردیککنز ال هم التون همده بریچق آیلق مسافه بویجه
 اوزون اولان بورابطه یی قویارمه چالشبور ! براقکنز الی .
 میلورد ، براقکنز الی !

لورد دیو — قورقارم حیاتنم یک معیوب برهائله اوله جق .
 فتنن — ایسترسه الارمده برابر قیرلسون ! ایسترسه
 قیامتده برابر قویلسون !

لورد دیو — یوق ، یوق ، بو ایپکدن فتنن لطیفه سماوییه
 باختیارک قانندن الیون اولماز .

فتنن — الی براقکنز .

لورد دیو — اوزمان ییککنزده بر اون اوچچی آدم بکه -
 منسکنز . « براز صکره » یا اتلاف اولنه جق بر آدمله تزوج لازمی
 ایدی ؟

فتنن — یاچوچنی حبس ایدیله جک رقادینی والده ایتمک
 ضروری می ایدی ؟ بن نظرکرده حواله لرد ، صرع لردن بتی بر
 جنمی یم که اوغزلی آنلر زیارت ایدیورلرده بن کورمکله کمه مساعده
 بیورلیور ؟

لورد دیو — والدهمک اختیاراتی معلوم ...
 فتنن — بنده کجهلکم مجهول دکل . خنی کجهلکم اولدکن
 صکره ده محافظه ایتمش اولق ایچون اختیارلارمده غیبت ایده جکم .
 لورد دیو — عزیزم ، صرامک ندر ؟
 فتنن — سز بر بشقه سیله اولنه جکسکنز ، بنده اولیلدکن
 قورنله جقم . سز اسپر اوله جقسکنز ، بن سرست . حتی شمیدین
 سرست اوله جقمده کینه جکم ...

— مابعدیور —

ع . ج .

مصیحیح قیاس

تپه باشی باغچه سندن چیقانلر — صمان اوغریسیمی
 فجر شمالی ؟ — ساده بر ضیا — یارسده
 عینی حال — آنتیل آله لرنده بر قاصرغه —
 ژاپونیاده آثار برکاتیه — « وهزو » جبل
 آنتیفشانک اندفاعاتی — شمسک لکله ری و علم
 هیئت اربابنده تلاش — کره ارض و شمس
 آره لرنده مناسبات — شمسک لکله لرنده فوران
 موقت — مستثنا احوال .

« استانبول » غزته سی اوج هفته قدر
 اول شو فقره یی نشر ایدیوردی ؟
 « ... جمعه ایرتسی ایشامی کجه یازیسنه
 طوغرو تپه باشی تیاتروسندن چیقانلر بر
 حادثه سماویه رؤیت ایشاردر . انکاتره
 سفارخانسی طرفندن بلوطلرک اوکنده
 یوورلاق برضیا مشاهده ایدمشدر . برحجر
 سماوی اثری اولدینی مظنون اولان بوضیا
 سرعتله طی مسافه ایده رک آرقه سنده ده
 مضی برانز براقیوردی . قبرستان سواقه ک
 اوست طرفه کلدیکی زمان منشق اولدی .
 سفارخاننه قریبنده یابا قالدیری اوزرندن
 بو آراق کچلر الکتریک ضیاسنه مشابه
 کوز قاشدیریمی بر آیدینلق ایچنده قالمشدر
 وحجر سماویدن بورایه بر پارچه دوشدیکنه
 ذهاب اولمشدر . هواده کی ضیاک بر قسمی
 طویخانیه طوغرو کیتمشدر . بو حادثه یک
 اوغلی اهالیسندن اوساعتده سواقده
 بولانارک هان کافه سی طرفندن مشاهده
 اولمشدر .

بو ضیاک اطولوی طرفه طوغری
 کیتمش ، یاخود هواده طاسغیلوب نابدید
 اولمش اولسی مأمولدر . یک اوغلنه طاش
 دوشدی دیبه تحریانده بولانلر هیچ بر
 شیئه دسترس اوله مدیلر ...

پارسی غزته لری ده بنه بوضره ده شوویه
 برحادثه یی حکایه ایشار ایدی :

« ... جمعه ایرتسی ایشامی ساعت
 یدی به طوغرو یارس افقنده ، غرب جنوبی
 جهتنده غایت بارلاق ، مائی به چالار ، قیزل
 بر آیدینلق مشاهده اولمشدر . فرانسه نک
 شارتر حوالیسنده ده بویه برحادثه سماویه نک

رؤیت ایدمش اولدینی خبر ویریلیور .
 « یارسده کورین ضیا دب اکبر کومه سنه
 طوغرو کیتدی . اتمش پاموق کبی بر شکل
 آلدی . بو حادثه برحجر شمالی به بکزه مکده
 ایدی ... »

بعض ارباب دقت بو حادثه لره ژاپونیاده
 وقوعه کلن آثار برکاتیه و آنتیل آله لرنده
 ظهور ایدن شدتلی قاصیرغه آره سنده بر
 مناسبت تصور ایشاردر .

کرک انار برکاتیه دن ، کرک غایت شدتلی
 قاصیرغه لردن جو هواک هواده سیران
 وطیران ایدن اوراق بیوک بر طاقم اجسام
 ایله وطوز ، طوبراق ، طاش قیرتیلرله ،
 ذره لره طولسی یک ممکندر . اندفاعات
 برکاتیه وقاصیرغه سبیلله هوا بالطبع آلاق
 بوللاق اوله رق بوندن جسم طالعامل
 حاصل اولمش واجسام صغیره یی حامل اولان
 بو طالعاملرک سووق ریاح ایله بورالره قدر
 کلش اولدینی بو حادثات سماوییه بونلرک
 سببیت ویردیکی فرض و تخمین ایدنلرده
 اولمشدر .

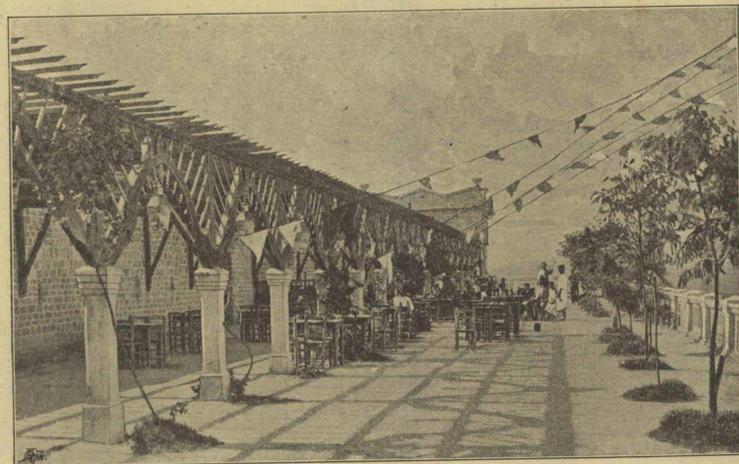
فقط بعضیلری اوله قیصه بر زمان
 ایچنده ژاپونیان ، آنتیلردن قاصیرغه نک
 سوروب کتیردیکی قیرتیلرک بورالره قدر
 کلشنی بونلرک فجر شمالی به بکزه حادثه لره
 سبب اولسنی بعید کورمکده درلر .

طوغریدن طوغری به بو حادثه لری
 عالم شمس ایچنده منشق قیرتیلرک تأثیرانه
 حمل ایدنلره واردر . اوتدن بری شهاب
 ناقب دیه کلدیکمز و نه هواده برانز
 براقهرق طیران ایشاکرخی سیر ایتدیکمز
 اجسام مضیه نک شمس اورنه ده وسایرات
 اطرافنده اوله رق تشکل ایش اولان عالم
 ایچنده — کره ارضمزه بو عالم ایچنده سیر
 وحول شمسده دور ایدیور — ارضک
 بولنه تصادف ایدن قیرتیلردن بشقه برشی
 اولدینی معلومدر . ارض طویاچ کبی محوری
 اطرافنده یکریمی درت ساعتده برچوریلره رک ،
 شمسه قارشکی کاه بر یوزنی کاه دیگر یوزنی
 دوندیره رک — نیبایم ، کره من بویه ایکی
 یوزلی ایشته ! — و بودویله کیجه یی ،

کوندوزی حاصل ایده رک یورودیکی کبی
 محرکینی ده اصلا شاشیرمیوب شمسک
 اطرافنده سنه ده بر دورخی اکل ایتمک ،
 بزنی بهار ، یاز ، صوک بهار و قیش کبی
 موسملردن کچیرمکه چالیشیرکن کندی
 کیفنه کائنات ایچنده سرسریانه دولاشان بر
 ذره — بوزره درت بش اوطه لی برخانه
 جسم امتنده برطاش ده اوله ییلر ! — ارضک
 کذرکاهنه چبقسار ، ارضی محیط اولان
 هوای نسیمی کتله سنه تماس ایدر . اوزمان
 بزه ضیادار بر چهره کویسترر . محیط
 هوائی یازوب کچرکن بارلاق برانز بر اقیور .
 بعضاً تصادف ایتدیکی بر جسم کتله دن ،
 یعنی کره ارضدن قاجار ، بعضاً آره قوه
 جاذبه عمومیه قانوننک حکمندن کندی
 قورناره میوب ارضک جاذبه سنه تابع اولور ،
 سطح زمینه دوشر ... اووقت بزده : « بره بر
 حجر سماوی دوشدی ! » درز .

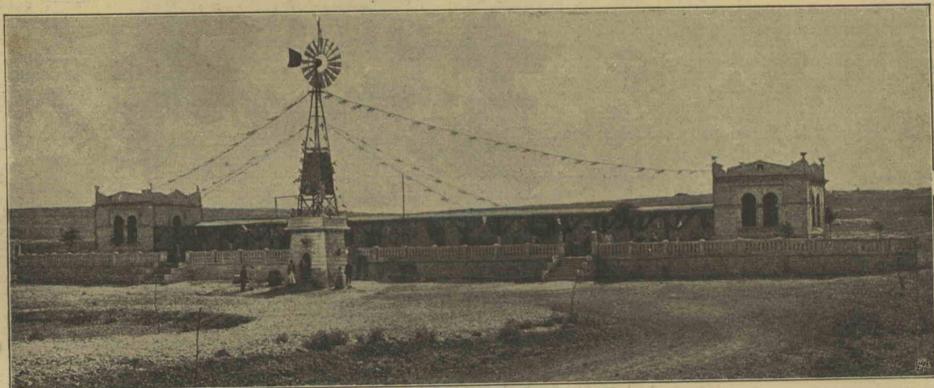
فقط بویه استانبولک افقنده کوچک ،
 یارسک افقنده ایسه دها بیوک برضیا
 کورلمسلی بعض ارباب دقت اجسام سماویه نک
 تأثیراته حمل ایدلکری کبی بولنه شو آراق
 حال فوران وغلیانده بولنان شمسک لکله لری
 ده سبب طویورلر ، و شمسک اطرافنده
 مرکز عالم ، مادر ارض اولان بر کتله
 جسمیه ده بو آراق فوق العاده برطاقم
 حادثات ظهوره کلشی . بونک بتون عالم
 شمسیده کی اجرام واجسامه تأثیر ایشی
 بویه اوراق نفک حادثه لره میدار ویردیکی
 سویلیورلر .

افواق نفکی ؟ بو آراق شمس اوزرنده
 مشاهده اولنان لکله ، بولکله لری ایجاب
 ایدن حادثات طبیعیه عاندا علم هیئت اربابی
 اور کوشدر . هیئت شناسانن شهور قاملیل
 فلاناریون بولکله لری تماشایچون بر آن
 رصد دورینی باشندن آریله ماقده در .
 موسیو فلاناریون کچنده مشاهداتی حقتده
 معلومات ورمشدر . خلاف انتظار اوله رق
 شمسک لکله لرنده کوربان شدت بو هیئت

موسیو تونه نك قوطوغرافيسندن
[حلبده يكي انشا اولنان سبيلك منظره داخلیه سی]
Vue intérieure du Sébil à Alep.

شناسی بيله دوچار تالاشی اتمشدر .
شمسك اوجملا سطحنده ، كوزلری
قماشديره جق قدر شدتلی برضیا نشر ایدن ،
قطعياً لكندن عاری كوریلن اولوحده لکه
تصوری بیددر . چپلاق كوزلرك دوم
دوز كوردیكي اوسطحك پوروزلی ، ایثلی
یوقوشلی اولدیني تلسقوپلرله فرق اولنور .
حتی علم هیئته بیكانه اولان ذوات — مثلا
ناپولیون — كونشده لکه تصویرنك عالمنده
بولمش ، دورینله مشاهده ایتدیكي زمان
اوسطح مجلاده كوردیكي قرالتیلری ،
لكلری دورین جاننك تیز اولدیغنه حمل
واسناد اتمشیدی .
شمسك لكلری تعبیرنك سقط
اولدیني ده مسلمدر . چونكه بونلر حقیقته
برلکه اولمیوب بلکه برطاقم چقورلدر .
علم هیئت اربابی بونلری خونی طرزنده
كورییور .
كره ارضده داخل اولق اوزره بتون
سیارات شمسیه نك شمسن طوغدیني قبول
اولمشدر . الیوم خیر حالنده بر بیغین ،
یاخود مذاب و آتشین بر کتله هیئنده بولنان
شمس وقبله بر کتله هواشیه ایدی . اوزمان
اطرافدن آندیني پارچه لر كره ارضمزله
بر ابر عطارده ، صیخ ، زخل ... الخ سیاراتی
تشکیل اتمش ایدی . بیکلرجه عصرلردن

موسیو تونه نك قوطوغرافيسندن
[حلبده يكي انشا اولنان سبيل ايله روزكارله متحرك طلومبه سی]
Vue générale du Sébil d'Alep avec sa nouvelle pompe.

لكلرده آره صره بوبله فوران كوسترنجه
بونلرك ارض اوزرنده وقوعه كله جك تاثيراتی
حساب و تخمین اتمك ضروری دگلددر؟
ذاتاشمدی به قدر واقع اولان مشاهدات
ایله بوتأثیرات درجه شوته وارمشدر .
اون سنه ذنبی طویلان ستانستیقلر
كوستربوركه شمسك لكلری بیودجكه ،
فورانی آرتدجكه كره ارضمرك بر سنه
ظرفنده کی حرارت وسطیه سی ده آرتقمده ،
بالعكس لكلرده تنزل وسكون مشاهده
اولندجكه بوحرارت وسطیه ده كسیلمكده در .
اورپاده و آمریقاده بوسنه حس
اولنوب بك زیاده شكایت اولنان وبك چوق
وقوعات ووقیاه سبیت برن شدتلی صیجاق
هپ شمسك لكلرینه حمل ایدلمكده در .
آتیل وژا بونیه ده کی قصرغه لرك ، برکانی
حادثه لركه دینه بولكلر بوزندن حاصل اولمش
اولدیغنه قانع اولیورلر ؛ حتی اخیراً بك
شدتلی اندفاعاته باشلایان « وهزو » جبل
آتشقشاتی ده شمسك کی اندفاعات شدیدیه
باقرق غیرته كلیش فرض ایدیورلر .
مع مافیله شمسك لكلری دیوبده
كچمه ملی بز . بونلردن بری مثلا اتمش بش
بیك كيلو مترو قطرنده ركه سطحاً كره
ارضك یوز الی مثنی یور .
برده شمسك لكلر نده وقت وقت اتر فوران
كوریه كمشدر . حتی علم هیئت اربابی اون ،
اون بر سنه در بوشدك ظهورینه دقت
ایتمشدردی . بودفمه کی تالاشه اوفورانك
وقتندن بك چوق اول ظهور اتمسی سبب
اولمشدر .
۲. صدمه
مصاحبه ادبیه
— ۴۷ —
تأثیر اوزانه
عصر مزده هر شیئه بر معنای وجود
ویرن ، الك خفی سراز شهود و طبیعی
برلمه مكشوفیت آتشد ، انظار اعتباره

عرض ایدن فلسفه حاضره — بشریتك
لسان هیجانی اولان — نظمی ده حاده
تدقیقندن كچیرمش ، اوکاده برشكل فی
اكسا اتمشدر .
وهله ده موزون سوز قدر دائره
طبیعتدن خارج بر شی اوله ماز ؛ واقعا
بر فکری طوغروجه ، بر ترتیب منطقی
آلتسده افاده اتمك واركن اونی اكوب
بو كهرك موضوع و مقرر اولچولر
آلتسه آلق .. بی لزوم تقدیم و تأخیرلر ،
بی فائده حذف و علاولرله شكل طبیعیسندن
چیقارمق نه ایچون ؟
ایشته نثر حاضر طرفندن منظومات
حقتنده ابدال ایدیان بو تعریضده بینه
وهله بك محق كورونور ؛ فقط بر آرتعمیق
ایدیلنجه آكلاشیلر كه اوتقدیم و تأخیرلر ،
اوحذف و علاولر اكثریا بی لزوم وفائده
اولدقدن ، سوزك طبیعیتنه خلل كتیرمدكن
باشقه اوکا بر تأثیر بلیغ بخش ایدیور ؛ بو
تأثیر ایله منظوم اثرلر منشور اثرلردن زیاده
حافظه آرا اولیور .
بر تألیف حکمیدن ترجمه ایتدیكم شو
سطرلر ده زیاده ابضاح بحثه كافلدر :
«... بزجه نظم ، كلام منشور طرفکیراننك
ادعا ایتدكلری درجه ده غیر طبیعی ، یا بیه
برشی دكلدر . اونك طبیعت بشریه بر منشئ
واردر ؛ بناء علیه الی نهایته پایدار اولمسی بك
متممدر . علم منافع الاعضانك بو بابده کی

احكامنه كوره لسان آهنگدار نظم — كه
غایه مقصدی هرشیدن اول افاده حسیاندر —
بالذات حسیانندن متولددر .
« بومسلمدر كه حیات شدیدنك تحت
تأثیرنده بولندیغمز وقت اوضاعه بر آهنگ ،
تعبیر جائزه بر موزونیت كلیر . دماغده
حاصل ارلان تهیجات ، قانون مخصوصی
حكمنجه ، — عینله بر آب راكدك
قارشدرلمسیله تحصل ایدن اهتزازات کی —
همان بینه آرتچوق قریبی اولان اعضایه
سرایت واتشار ایدیورر ... علی العاده بر
صبرسزلق ، یاخود صیقتی زماننده باجائزك
اینادینی ، صارصلدینی واقع دگلددر ؛ مادی
ومعنوی اضطرر بائمز آره سنده بتون وجودمن
حرکتیه كلیر ؛ شاید تأثرمن اوقدر شدتلی
دكلسه وجود اوكدن آرقیه طوغرو
ساللانغه و بوضوونه كندی هیجان اضطرانی
تعدیل وتنظیمه ساعی اولور . نته كیم بك
بیوك برسویج انسانی صیجرامغه ، اوینامغه
سوق ایدر . عینی قوانین وحدانات جهاز
صوتیده دخی جایدر . بوراده مسئله
اساسیه تماس ایدیورر : تهیج عصبی
نتیجه سی اوله رق سوز قابل تقدیر و تخمین
بر وزن و آهنگ ایله روتقیاب اولور ؛ بر
ناطقه برداز ، قیزیشجه ، ایراد ایتكده اولدیني
نطقه ابتدای خطا بتنده موجود اولمیان
وزن و آهنگی ادخال اتمكه باشلار ؛ افكاری
اكتساب شدت و ثروت ایتدیكي قدر

كلامی ده بر لطافت موسیقیه ایله انسجامپذیر
اولور .
« بوبوله اولدیني کی بر معاشقك لسان
غرامی طویولوب ضبط اولنه بیلسه اونده ده
بر نوع اهتزاز ، منتظم بر توج ، قابا طاسلاق
برطاقم اجزای نظمی بولنه جغنده شهه بو قدر .
آل فرددوموسه لسان ایدیاندن بحث ایدر كن :
« بولسانك شوخاصه سی واردر كه بونی هر كس
آكلار . فقط سویلیه منز ... » دیمشدر
وبونده شهه منز حقلیدر . مع مافیله همیز
حیاتمرك بر دمنده ، اكثریا بیلمیه ركه ،
اولسانی سویلمش .. صدامزه اولتغیرات
مترنمده ، لسانمزه — لسان شاعرده بز
مسحور ایدن — اولاست موسیقیه دن برشی
اعاره اتمش .. صوكره ، اعضامرك بوكر كینلکی
كچجه بینه اسکی لسانمزه ، حسیانك سکون
واعتنانه دلالت ایدن اوساده ، اعادی
طور بیانمزه عودت ایلمشدر ..
« نظم — هیج اولمازسه — موضوع
اصلیسی یعنی وزنی نقطه نظرندن غیر طبیعی
برشی دكلدر . انسانلر عقل و ذكالربنك
كچجی بر آرزوسنه ، بر میلته تابع اوله رق
شعر ایله ، حتی نظم ایله اشتغال اتمه مشلر ؛
بالعكس ، بوکاطیعتلربنك بر جهدی سایه سنده
بر دستور فی موجبجه واصل اولمشدر ..
« قوام آهنگ حسیانك درینلكنه بر
دلیل طبیعی اولدقدن فضله — بینه علم منافع
الاعضانك دیگر بر قانونی موجبجه —

بوحسیاتی سامینک فلبه سرایت و نفوذ
ایندیرمک خاصه سنده مالکدر . بناء علیه
منظوم سوز سولمک ، یعنی بر فکری نظماً
افاده قالمشوق ، نوشتبث : « بن حسیاتی
لسان عادى ايله افاده ابدی یلمک
درجه سنک فوقده مشحون مسرت و بازبون
اضطرابم ! » دیکمکن باشقه برشی دکدر .
دینه بیارکه نظم ضربان قلبک قولاقله
ایشیتیله جک مرتبه کلسیدر ؛ بوضربان
سسزده بانتظام کتیر و تون قلبک
برلکده چاریمسنى ایجاب ایدر .

« ایسته کلام موزون حسیاتی بوبله
صورت طبیعیده افاده باشقه لرینه افاده
خدمت ایندیکی کبی اذهان سامعینی ، بیوک
برقوت صرفه میدان و برمه رک ، اوحسیات
اوزرینه جلب و جمعه ده موفق اولور .
فی الحقیقه سلیس و آهنگدار بر افاده ، دیکلیر
طرفدن فضله ذهن یورمقسزین ، فضله
دقت صرف اتمکسزین آکلاشیلیر . بونکله
برابر بز موسیو سنسر قدر ایلمی کیده رک
نثرک معلوم اولان پریشانلغدن ، عدم اطراد
و انتظامندن طولانی قارئی بیوک بر فعالیت
ذهنییه اجبار ایله افکار و حسیاتی لزومی
قدر محاکمه و توسیعدن آیقوبدیغی .. نظمک
ایسه ، بالعکس ، هر هجایی ضبط ایچون لازم
اولان مقدار دقتی اولدن حاضرلیه رق
قوای فکر به منی بوش بره صرف واضاعدن
بزی منع ایندیکنی ادعا ایتیمز ... ای منظومه لر
اکثریا منشور اولردن ده کوچ آکلاشیلیر ؛
سببی ، بونلرده افکارک کاه یک متکاتف
اولمی . کاه یک یوسک بولمسی در . مع هذا
شوراسی انکار اولنه مارکه لسان آهنگدار
نظم دماغه ده جابج نفوذ و تأثیر ایدر
و اوراده ده جوق ایز براقیر . بوقطه دن
باقیلنجیه نظم نثردن ده مکمل بر آتدر ؛
زیرا ده جزئی تماماً به حرکت ایدرک ده
آز قوت استهلاک ایدر . برده اصوات
مرکبه سنک امزاج و سلاستی ، الفاظک عدم
تسافر و نقاتی ، مجازینک خفت و عدوتی ایله
نظم کرک ذهن و کرک حافظه ایچون بر معاون ،
بر خادم در ... »

۷ بویضا حدن آکلاشیلورکه نظم اوبله
بعضربینک ظن ایندیگری کبی غیر طبیعی ،
ساحته برلسان افاده دکل ، بالعکس حسیاتک
اک طبیعی ، اک موافق بر ترجمان سحر ایدر .
شعرای سالفه تک کسوه نظمه صوقدقلری
عریان و پریشان بر جوق فکرلر ، ملاحظه لر
یالکیز اوسایده ، اوفون آمیز کسوه بیان
سایه سنده بوشقلربی اورتمشیر ، موجودیت
سخیفه لرینی شیمیدی به قدر محافظه ایتشیلردر .
هانیکمز حافظه منزی بوقلابه جق اولساق ،
کیم ییلیر نه زماندن بری اوراده نقش اولوب
قالمش بش اون یته تصادف ایدرز . بونلرک
آره سنده اوبله لری واردرکه انسان گویا
معنای بری دوشوئمه دن ، آکلامه دن ، یالکیز
کله لم سنک جریان آهنگنه قایلله رق
تکرار لامش ، تکرار لایه تکرار لایه ایز برله -
مشم ظن ایدر . بوسکون بر جوقلر منرک
ایزرنده بولنان بر غزل بعضاً اک خفیف بر
ضربه مؤاخذه یه بیله طایانه بیله جک بر مزیت
فکر به یی حائر دکدر ؛ بونکله برابر اونی
تکرار ایتکدن بر محظوظیت ، بر کیف ،
بر صفا طویار ، صمم قلبمزده اوکا مخصوص
بر نغمه تک دائماً اهتر ازینی حس ایدرز .
بونغمه ایله او غزل اک مأمول اولیان بر
صره ده دوداقلر مزدن دوکولور . صوکره
بر آز دقت ایدنجیه ... فقط خار ؛ او ،
دقته ، تدقیقه کیز ؛ اوبله جه ، اولدینی کبی
سویلیز . یالکیز شوراسی محققدرکه بونوع
نظملر دائماً یک سلیس ، یک لطیف الانشاد
اولاندردنر . بونلرده اوبله بر سهولت
انتطباع واردرکه ذهنه ، حافظه یه ، روحه
کوبیا سیلان ایتمش ، سریان ایتمش ظن
اولور . شیمیدی بومظهریت هانکی اثر
منشوره نصب اولمشدر ؛ بعضاً بر جمله نثریه
خاطرده قابل ؛ فقط دقت ایدیلنجیه اونکده
بر سلاست مخصوصه سی ، بر نغمه مخصوصه سی ،
بر وزن مخصوصی اولدینی کورولور .

۸ اقلی العموم نظمک کوزلالکنی تأمین
ایدن شی وزنک موافقتیدر . تأثیر اوزان
صنعت نظمک ، خصوصیه بزم نظم مزک اک
جوق تدقیقه شایان بر نقطه سیدر . عروض

عثمانی پیش انتخاب واستعمالزده بر جوق
وزنلر دوکوزر ؛ بونلرک هانکیلری ده
زیاده سزای الفاتدر . هانکیلردن نه کبی
یرلرده نصل استفاده قابل اولور . بری
برلردن فرق حقیقیری ندر .. بونصل
آکلاشیلیر .. ادوار شعر به مزک هانکیلر نده
هانکی وزنلرک جوق ربعت کوستلمشدر ..
هانکی شاعر مز هانکی وزنی کثرتله
قوللرتمش و بونکله نه بولده کوزلالکیر
استحصا ایتمشدر .. وزنلر مز نه کبی
تفتلره مساعددر .. هانکیسی ده ساده
وسلیس ، هانکیسی ده رفیق ویا طمطرا -
قلیدر ... ایسته بر جوق سؤلرکه هر برینک
حلی اوزون اوزون مصاحبه لره زمین جریان
اوله ییلیر . فقط نه سولانه ، بقدر ایضاحات
ویرلسه بر ذوق شاعرانه تک الهام ایده جکی
دقایق صنعه قابل دکل مقیس اوله ماز .

۹ (وزنلر مزه متعلق مباحث اینجده اک
زیاده شایان قید برشی وارسه اوده « کلماتک
حرکات طبیعیسی » در . یسلم ، بوتیمیر
ایله فکر می ایجه اکلاتق نکل اوله بیله جکمی ؛
دیک ایستبورم که یالکیز اوزانی معنا ایله
تألیفه اعتنا اتمک .. شو معنا طمطراقی
بروزن ایستر ، بور آز ده نثریسی کوتورر ،
اونه کی بحر هزج دن ، بریکی بحر متقاربدن
حظ ایدر حکم لری ویرمک قولایدر ،
فقط کافی دکدر . وزنی موضوعه یاقشد -
بردقدن صوکره - که شعر آشنا بر طبیعت
بونی اکثریا کنیدیکندن ییار - وزن ایله
کلماتکده موافقته [۵] دقت اتمک لازمدر ؛
و ایسته بوراده الفاظک حرکات و سکونات
طبیعیه سینه کوره وزنی استخدام اتمک ،
اوندن درلو درلو استفاده لر ایلک تمکندر .
مثلاً طبیعه قابل اماله اولان برکله وزنک
اوبله بر بار جه سینه تصادف ایتدی . یلیرکه بودن
حصوله کله جک آهنگ بیوک بر فائده معنویه ،
بر تأثیر معنوی وجوده کتیر :

[۵] بو موافقت « ظلمک نثردن فرق
اولنیه جق صورتده کلفتیز ولسندن » عبارت
دکدر . اوبولده اولان نظمره ساده جه سلیس
دیرلر . حالبوکه بر نظم ایچون یالکیز سلاست ،
یعنی سهولت قرائت کافی اوله ماز .

آه ! ای عشق آتش مجرانه یاقه جانمی ،
ایچیدیرسک قورقارم جانده کی جانانمی .
بیتده کی « آه ! » ، یاخود :

* بیک زخم ازتوقانغ نیسم ، تعجلی ای صیاد ؛
بجان مشتاق زخمی دیکرم ، ای عمر ... تأخیر !
شعر نده کی « ای عمر ! » این مدیدی کبی .
اوزانک بوبولده استعمال معانی پیرسانه
بیوک شاعر لر مزک آتارنده ایجه تصادف
اولور . از جمله ضیا پاشا مرحومک :

برسک بر ... برلککده شک یوق !
مصراع بدیعنده کی « بر ... » کله سنک بحرک
شدیدیله فضولینک :

دوست بیروا ، فلک بی رحم ، دوران بی سکون ؛
درد چوق ، همدرد یوق .....

بیت مشهور نده کی « درد » و « همدرد »
تعبیر لرینک تالفظ جزیلی بوبولده بولنه جق
اک کوزل مثاللردنر .
عبدالحق حامد یک افیدینک :

دوزر وادیده دورا دور برسس ، رودلر چاغلار .
مصراعنده کی « دورا دور » و « رودلر »
کله لری ایسه - آهنگ تقلیدی بی حاوی
آثار عثمانیه تک اک پارلاقلردن اولان -
بومصراع نفیسی حقیقه جانلادیر بیور .
شونی ده قید ایتلی که بو خواص
« افاعیل و نفاعیل » . منحصر در .
اوزانلرک ده بر جوق صور استخدامی
تعیین قابلسده اونلری انشاء باشقه بر
مصاحبه مزده موضوع بحث ایدرز .

ابن فارضدن :
أَوْ مِیْضُ بَرَقٍ بِالْأَبْرِقِ [۱] لَاحًا ؛
أَمْ فِي رُبِّي بُحْرٍ أَرَى مُصْبِحًا ؛

أَمْ تَلِكْ لَبْلِي الْعَامِرِيَّةُ أَسْفَرَتْ
لَيْسًا . فَصَبْرَتْ الْمَسَاءُ صَبَاحًا ؟

ایشای وجد واستغراقده کوردیکم بوشعله
خردسوز سنکستان عشق ویشلادن بارلایان
شمشکبیدر ؛ یاخود کوی جاناندن ، بخدک
اویوجه طاغلردن دیده انتباهمه ایلدشن چراغ
املیدر ؛ شب تار اضطرابی صبح سعادتله
دوندیرن احوال . بوقسه لیلای وجدانک کیجه لین
برقع کشای صباحت اولسندنمیدر ؟

يَا رَا كِبَ الْوَجْهَاءِ! - وَوَيْتَ الرَّدَى -
أَنْ جَبْتَ حَرَمًا أَوْ ضَوْبَ بَطَاحَا
وَ سَلَكْتَ نَعْمَانَ الْأَرَاكِ فَجَجَّ إِلَى
وَادٍ هُنَاكَ - عَهْدُهُ - فَيَا حَا .

ای ناه سوار اولان سیاح ! یورو ، اه
سلامت ویرسون . لکن طاغلری ، یارلری
آشدقن ، دوز اووه لره ایندیکن صکره بولک
« نعمان الاراک » [۲] دوشورسه - قدیمدن
بری طانندیم - اوراده کی کنیش وادی به ،
اونشیمنگاه اهل محبتده براوغرا .

فَبِأَيِّ الْعَالَمِينَ - مِنْ شَرْقِيهِ -
عَرَجَ ، وَأَمَّ أَرْضَهُ الْفَوَاحَا .

صکره ده او وادینک جهت شرقیسنندن
« علمین » ک [۳] ، او یکدیکندن آریلیان
ایکیز طاغک صاغ طرفنه دونده رواج لطیفه سیله
تعطیر مشام ایدن « ارین » [۴] طوغری
کیت .

وَ إِذَا وَصَلْتَ إِلَى تَيَاتِ اللَّوَى
فَأَنْشُدْ فُوَادًا بِالْأَيْطَاحَا ،

[۱] « ابرق » ک مصغیردر . طاشلق
وقوملق بره دینیر .
[۲] « اراک » مساوک آغاجیدر . « نعمان
الاراک » مکایله طائف آره سنده بر محل اسمیدرکه
بو آغاج اوراده جوچه بولور ایش .

[۳] « علمین » دومه الجندله بر قوناق
مسافده کاش یکدیکنرینه متصل ایکی طاغ اسمیدر .
برینه « علم السعد » ، دیکرینه « علم دجوج »
تعبیر اولور ایش .
[۴] بومحک آدینی « معجم البلدان » مؤلفی
همزه تک ضمیله ضبط ایلمشدر .

وَأَفْرَأَ السَّلَامَ أَهْلَهُ عَنِّي . وَقُلْ :
غَادِرٌ تَهَ لِحَنَابِكُمْ مَلْنَا حَا .

ینه بولکده دوام ایدرکن راستکه تصادف
ایده جک طولاماجلی ، قوملی بوغازلره وارنجیه
اوراده - سیلابه لرک بیریکدی بردیکی قوملره
قاریشمش ، هلاک اولمش برقلی آراشدیر ؛
نه اولدینی صور ، اوکرن . صکره اوکوزل
یرلرک سوکیلی ساکنلرینه بدن سلام سوله
ودی که : « بن اونیدیدارکره مشتاق ، فراقکرله
پیتاب اوله رق اوراده بر اقدم . »

« يَا سَا كِنِي بُحْرٍ ! أَمَامِن رَحْمَةٍ
« لِأَسِيرِ الْفِ لَآبِرِيدِ سَرَا حَا ؟
« هَلَا بِمَشْمِ لَلْمَشْوِقِ حَيَّةٌ
« فِي طَيِّ صَافِيَةِ الرِّيَاحِ رَوَا حَا
« نِيْحَا هَا مِنْ كَانِ يُحِبُّ مِجْرَمَ
« مَرْحَا وَبِعْتَقِدِ الْمَزَاحَ مَرْحَا . »

« ای دیار محبت سا کنلری ! سزده ده
مرحمتدن اثر یوقی ؟ مبتلای عشقکره ، اسیر
سودا کره آجیاز میسکر ؟ همده نصل اسیر ؟
کرفنار اولدینی قید سودادن بر درلو
قورتلوق ایستمن براسیر . هله انصاف ایدوبده
اومبتلای غرامکره - براقشام اولسون -
نسیم صاف و خوشبویه تودیعاً بر سلام کوندرمک
یوقی ؟ بیلیسکرکه بوسلامکر شهید عشقکره بر
حیات جاودانیدر ؛ اوشیدای دلخرا به که بعد
ومفارتکزی آسان برشی ظن ایتشیدی . ده
طوغریسی بویله لطیفه لره ، مزاحله یاناشمازسکر
اعتقادنده بولمشدی . لکن هیات ! ... بوقرتک
جدی وصحیح اولدینی ، الم جانکدازینسه تحمل
ممکن اولدینی شمدی آکلایور . »

يَا عَاذِلَ الْمُشْتَا قِ جَهْلًا بِاللَّذَى
بَاقِي مَلِيًّا ! - لَا بَلَغَتْ مَجَا حَا ! -
أَنْعَبَتْ نَفْسِي كَفِي نَصِيحَةٍ مِنْ رِي
أَنْ لَأَبْرَى الْأَقْبَالِ وَالْأَفْلَاحَا .

ای جرعه محبتدن بی نصیب اولان مرد
معایجو ! اه مستحقکی ویرسون ، هیچ برایشکی
راست کتیرمسون که بر عاشق شیدانک دوچار
اولدینی سخن و آلام نصل بر بلا اولدینی
یلمدیکنک حالده یجه زماندن بی تعیب ایدوب

صنایع نفیسه دن نابلو : ایسک صاحب

طور پورسک . بیوده یوریلپورسک : اقبال
وسعادتی یوزی کورمه مک اخص مقاصدی
اولان برکیسه به نصیحتک عبندر ، تأثیر سزدره

أَقْصَرُ ، عَدَمْتُكَ ! وَاطْرَحْ مِنْ أَلْحَتِ
أَحْسَاءَهُ التَّجِلُّ الْعِيُونَ جِرَاحًا .

ایوق اوله سیجه لایم ! آرتق واز کچه ده

بیم کی - آهو باقشلی کوزلرک سهام غزه سی ایله
درونی مجروح اولمش ، دلیک دشیک برحاله
کلش - عاشق بیچاره بی اوقدر دلیکه طولامه .
كُنْتُ الصَّادِقَ قَبْلَ نَصْحِكَ مَقْرَمًا :

أَرَأَيْتَ صَبَاً يَأْتِي النَّصَّاحًا ؟

واقعا سن نصیحتلرکه باشلامه دن اول بو
سودازده نك یار صداقت شعاری ایلك ، لکن

متقضیات الفت ومعاشرتدن ولان کف لسان
مؤاخذه دن واز کچر کچمز آه منده کی حقوق
صحت زائل اولدی ، کیتدی . بونده ده - سن
سویله - حقم یوقی ؟ هیچ برعاشقک ناخجلرله
الفت ایتمدیکنی کوردکی ؟

ان رُمْتَ اصْلَاحِي ، نَابِي كَمْ اُرْدُ
لِفْسَادِ قَلْبِي فِي الْهَوَى اصْلَاحًا .

هم سن حقیقه بی اصلاح ایتمک فکرتده
ایسه ک نافله یوروله ؛ زیرا بن آتیزده غرام اولان
قلب مریضمک افقتیاب اولسنی آرزو ایتمورم .

مَاذَا يُرِيدُ الْعَادِلُونَ بِعَدْلِ مَنْ
أَيْسَ الْخِلَاعَةَ وَاسْتِرَاحَ وَرَاحًا ؟

قیدسزلی لباسی کیمش ، برده محبویتی
آرتق رفع ایتمش ، اوکی قیود مزعجه دن
آزاده سر اوله رق کمال استراحتله دمکندار اولان
برعاشق تعیب ایتمکله ، اوکالوم وتشنیع ایلمکله
بیلمم که شوز صره ملامت پرورانک اله نه کچر ؟

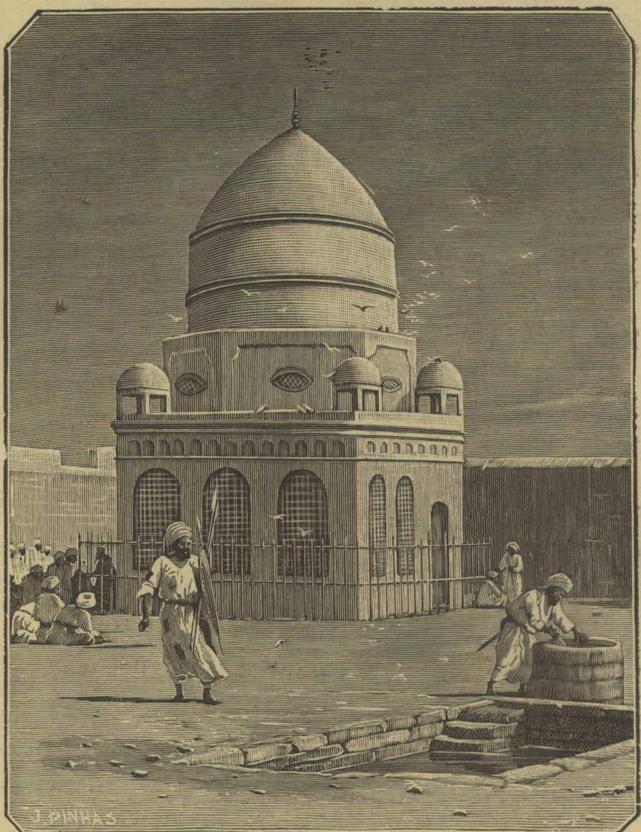
يَا أَهْلَ وُدِّي ! هَلْ لِرَاجِي وَصْلِكُمْ
طَمَعٌ فَيَمَعُ بِالْهَاسِ وَأَحَا ؟
مَذْغِيمٌ عَنِ نَاطِرِي لِي أَنَّهُ
مَلَأَتْ بَوَاحِي أَرْضِي مِصْرُ وَأَحَا .
وَإِذَا ذَكَرْتُكُمْ أَمِيلُ كَأَنِّي
- مِنْ طَيْبِ ذِكْرِكُمْ - سَقَيْتُ الرِّاحَا
وَإِذَا دُعِيتُ إِلَى تَنَاسِي عَهْدِكُمْ ،
أَلَقَيْتُ أَحْسَائِي بِذَلِكَ شِحَا حَا .

ای قبله الآمال محبت اولان اهل جمال !
امید وار وصالکز اولان ، هب بویله برامل
آرقه سنده قوشان نیم کی برآوره ایچون عجبا
نعمت راحتدن بهره مند اولوق مقدر میدر ؟ کوزمدن
نهان اولدیکن اوله لی شیوندن ، فریاددن بشقه
ایشم یوقدر ؛ این جکر سوزم بوملکتک هر
طرفی نوحه لرله ، آهارله طولدی بردی . سزی تحظر
ایتدیکه - بوتحظرک اذواق هو شرباسندن
اوقدر متلذذ اولورم که مست مدام اولمش
کی کندیمی ضبط ایده من ، ایکی طرفه صالانیریم .
هله او عهد قدیم محبتی اونوقت هیچ ممکن اوله میور .
حقیقه اونوقت دکل ، هیچ اولمازسه یالاندن
اولسون اونوقت کی طاورانمی بیله المدن کلیور .
بوکا قلبم بردرلو راضی اوله میور .

سَقِيًا لَأَيَّامٍ مَضَّتْ مَعَ جَبْرَةِ
كَانَتْ لِيَا لِنِسَائِهِمْ أَفْرَاحًا !
حَيْثُ الْحُمَى وَطَنِي وَسَكَانُ الْعَضَا
سَكَنِي وَوَرْدِي الْمَاءُ فِيهِ مِبَاحًا .

آه ، نه طایلی ایدی او کونلرکه لیال اضطراره
مدار فرح وابتساط اولان همنشینلرله خوشگذران
اولدی . وار اولسون اودملرکه وطمن یارمک
جواری ایدی ، همیزم القم اولان هب دلسوختکان
عشق ایدی ، آتش تحمل سوز عشق تسکین ایچون
ماء الحیاة وصلته ریان اولوق مباح ایدی . هیچ
اسک اولسون او ساعتلرکه نیم مطلوب یگانم
او حرم صفانک سوکیلی ساکنلری ایدی ،
بتون اشواق و نشاطم او کوزل برلرک سایه بار
آغاچلرک آلتنه بولنور ، هب اونواحی محبت
نشانک قوملی وادیلری نیم حضورمه مأوی سکون
اولوردی .

وَأَهَا عَلَى ذَاكَ الزَّمَانِ وَطَنِيهِ :
أَيَّامٌ كُنْتُ مِنَ الْقُؤُوبِ مِرَاحًا .

(عسا کر مصریه طرفندن ضبط اولنان ام درمانده سودان رؤسانسه مخصوص تر به)
Le tombeau des Mahdi à Oum-dormau.

قَسَمًا مَكَّةَ وَالْمَقَامَ وَمَنْ أُنِيَ الْإِلَهِ
بَيْتِ الْحَرَامِ مَلِيًّا سَيَّاحًا
مَارَ تَحْتَ رِيحِ الصَّبَا شَيْخَ الرَّبِّي
الْأَوَّاهِدَتْ مِنْكُمْ أَرْوَاحًا .

وَأُهَيْلَهُ أَرَبِي ، وَظَلُّ نَحْيِلِهِ
طَرَبِي ، وَرَمَلَهُ وَادِيَهُ مِرَاحًا .

هزاران تأسف او کوزل کونلره ، او کوزل
کونلرده طاتدیم اذواق سعادتله ! یوز بیکرجه
تلطف یاران محبتک شرف محبتی ایله یورغونلق
نهدر بیلمدیمک او صفالی دملره ! مکه و مقامه
« لیک ، لیک ! .. » دییه بیت الحرامه کلن تمیز
یورکلی سیاحتنه قتم ایدرم که باد صبا اوشید
عشق زنده قیلان باد خوشخرام شدیمی قدر
تعطیر مشام جان ایدن اوطاغر باشنده کی خوشبو
اوتلره برکه اولسون او غرامامش . اونلری
تمیز اتمه مشدرکه عقبنده نفعه جانخشکزدن
برنشانه کتیرمش ، روحدن عبارت تحفه لراهدا
ایتمش اولسون !

احمد نعیم

قادیئله و عشقه دأر

قادیئله کاه جان صیقنئیسندن، کاه خود فروشلقدن، بعضاً برقت حسیهدن بعضاً هیچ برشی ایچون، بر قوه مجهوله به مغلوباً، مسحور آسورلر که عشق حقیقی ایچق بوسوک قسمده کزلیدر.

قادیئله سسقوطنده علویت، ضعفنده قوت واردر.

عشق قادیئله — محروم اولدقلری فطیاتی ورر؛ ارککلردنه — مالک اولدقلری ذکاوتی آلیر.

خاجان سودا ارککلری تحریک، قادیئله اسکات ایدر.

بر حکیمدن: «سباعک اک کوزلی نه در؟» دبه صورمشلر، «قادیئلردر!» جوابی ویرمش.

قادیئله حیاتی ده فصول اربعه به منقسمدر: بیک موسی، آینه موسی، سوکوک دیکمه موسی، دیدی قودی موسی.

بوتون قادیئلری سومنسهک بر قادیی سومک حقی احرار ایدمهیز.

کوزل قادیئلر غالباً بزلی محضا ازعاج ایچون یار اولمشلردر. چونکه بز نه اولرله راحت، نه اولر سز مسعود اوله بیلیورز.

آج بر آرسلان، یاوروسی غضب اولمش بر قاپلان، قوروغنه باصلمش بر بیلانی مغلوبی رقیبه سیله بغنه روبرو کلن بر نازه قادین قدر مدهش اوله ماز.

کوزل کورنمک، سومک، حکم ایتمک:

ایشته بوتون قادیئلر! ایشته بوتون قادیئلر!!

ارککلرک قیصقناجلی شدت محبتدن، قادیئله کی عزت نفسدن متولددر. حتی بر قادیی هیچ سومدیکی زوجنی صوک درجه قیصقانه بیلیر.

قادیئلرک ادعاسنه کوره ایلمک ارککلر طوپراقدن، ایلمک قادیی ایسه آمدن یارادلدیجه جهته بالطبع تکاملده، حسنده قادیئله ارککلر رجحانی برهیکه نسبه، بر انسان کییدر.

محبته ایلمک ناکورلیکی، حلم سرکشکی، اعتقاد وفاسزانی تولید ایدر.

عشوه قادیئلرجه حواس خمسیه علاوه اولمش برالتیجی حسدر.

حس قادیئلری احما، عشوه احیا ایدر.

ارککلرده مزیت ودرایت نه ایسه قادیئلرده حجاب وعصمت اودر.

حجاب معصومانده، برخفیف قادیئله جلوه لرندن زیاده، حسسیاتمز ایچون تهلمکه مندجیدر.

حجاب قلدن زیاده لسانه عانددر. نسوان اخطار حجاب ایله قلباً ایستدکلری لساناً رد ایتمکه مجبوردر.

قادیئله ارککل آراسنده نه تفوق، نه دونیت موجود، ایچق بر تفاوت مشهوددر.

قادیئلر: کنجکلرک معشوقه سی، اورته یاشیلرک رقیقه سی، اختیارلرک خدمتجیسیدر.

قادیئلرک درجه حسنی اولرله باقان کوزلرک درجه ضعفیه متناسیدر.

کوزلک، طبیعتک قیئلره اک اول ویردیکی وینه اک اول آلدیگی برمزیتدر.

برسامه صورمشلرکه: «برقادیئله چهره سنه هانکی رنک یاراشیر؟» «رنک حجاب!» دیمش.

حسایت، عدم مشغولیت، تجسس خودکامی قادیئلرده خفت مزاجک ارکان اصلیه سیدر.

اک فطین، اک ذکی برنادین بیله نارکانه ترهانه ایراد اولسان مدهانه وتملقدن ملذذ اولور.

قیصقناجلیق درایتی بر قادیی ایچون تحقیر، برخفیف قادیئه اشرف، برعشوه کار ایچون واسطه استهزا برینه کچر.

فلاسفه یونانیه دنده موقربت کوزل کوزلرک تأثیراتندن قورتملق ایچون کوزلرگی چیقارمه مجبور اولمشدر!!

اصمه مملکت

بکی کتابلر

ایده س

و

ذلیخا

حمدی بک زاده عثمان عادل بک افندیئله صوک اثریدر. ظرافت و عینیت عرفانی مسلم اولان بوادیب نجیب اولجه نشر ایلدیلن «واندا» روماننده کوستریش اولدیگی قدرت مخصوصه تحکیه نیک بودغه فوقه چیقمش، بزه حقیقه شایان تقدیر و مطالعه ایکی حکایه یازمشدر. استاد اکرمک بیوک بردرسنامه ادب اولان تقریض بلیغیه بر مقدمه یی و اوایکی حکایه فییه یی احتوا ایدن بو نسخه کزیده نیک ده قایدن، صورت ترتیب وطبعندن باشلایان خصوصیت رقیقه هر صیغه سنده، هر سطر نه نمودار اوله رق صوک کله سنه قدر دوام ایلیورر. اثر ایچون بیوک برمزیتده «اولاد شهنا» نامنه یازمش اولسیدر. عادل بک افندیی موقبیت ادبیله قدر شوق فکر علوی قدر شناسانلرندن طولانی ده تبریک ایدر و اثرلری خاصه بایعجویان اواب مطالعه به توصیه ایله کسب فخر ایلرز.

حکمت بدایعه دأر

— ۱۶ —

صنعت و شمرک استقبالی

۳

صنعت و شمرک استقبالنندن قطعاً امین اولایلمک ایچون علوم و فنونک حسیات ایله غیر قابل اشلاف اولمادیغی ده انبئات ایتمک اقتضا ایدر. چونکه بر صنعتکارک دهاسنی، مخیله سنی تئیه و ایقاپ ایله اونی تولید آثاره سوق ایتمک ایچون بر مؤثره احتیاج واردر. بومؤثر، حسیاتدر. شوحالده توسع علوم و فنون ایله تأسس ایدن فکر تحلیل منع حسسیاتمز قوروناجق اولورسه بزده کی مخیله و سوق طبیعی کورله نیر، کیت کیده صنعت ده سوز.

صنعت ایله علوم و فنون آراسنده موجودتی ادعا اولونان بونضادده، دیکر لرگی کچی، جدی برشی دکلدر. واقعا، حسیات بشریه یی، حتی اک ابتدائی اولانلری بیله غیر قابل تحول ظن ایتمک بوبوک برخطادر. بونلر یاواش یاواش، فقط دائمی صورته تحول ایدر. لکن دوچار تحول اولق باشقه، محو اولق، قورومق بوسه بوتون باشقه بر کیفتیدر.

ادوار ابتدائیه دن بری حسیات بشریه نیک طرز محوله دقت اولونجه شوقانون کورولیور: حسیات بشریه ابتدالی بردن بره، بلا ملاحظه، درحال حاصل اولور و انسانی بر طاقم افعاله سوق ایدردی. حالبوکه بوحسسیات تدریجاً، دائرة شمور و ملاحظه به داخل اولور. بوندن باشقه کیت کیت حسیاتک موضوعی ده عمومیه شیور. حسیات اوایتمق ایچون، ازمنه ابتدائیه اولدیگی کچی، مطلقاً بر طاقم اشباح حقیقیه نیک حضورینه احتیاج کوستریمور: صرف افکار ایله، احتمالات عادیه ایله ده تیقف ایله بیلیور. ایشته بو صورته یاواش یاواش حسیات، افکار ایله قاریشوب برله شیور: حتی بر نقطه نظره کوره حسسیات ایله افکارک بر بردن فرقی اولامور. بو صورته

حسسیاتمز دماغی بر حال کسب ابتدایی ایچون علوم و فنونک ترقیات مهمه سنه بیکنه قالمیور.

کرتک طبیعته، کرتک انسانه عاند اولان حسسیات بشریه تدقیق و تحلیل اولونسه بونلرک ماضی به نسبتله بک زیاده تبدل ایستکلری وزمانزده دهاس عقلی، دهاس فلسفی بر رنک آدلقلری کورولورسه ده شدتلرینک، شعرلرینک هیچ بر ذره سنی غائب ایستکلری تحقق ایله مز.

بوکون بزده کی حسن طبیعت ایله قرون قدیمه ده کی حسن طبیعت یکدیگرینک عینی دکلدر. متقدمین، طبیعتی انسان ایله مناسباتی نقطه نظرندن پیش اهمیته آلیرلردی. مثلاً ایلیاده ده برر ذکر اولونورسه بوراسی یا منتبدر، یا ایی آت یتشدیرر، یا خود بغدادی جهتسدن بک زنگیندر. طبیعت، متقدمین ایچون بر چرچیوه حکمنده ایدی. اولزده حسن طبیعت اواینه یلمک ایچون مطلقاً بشریه متعلق برشیه اختلاط اتمه سنه مجبوریت وار ایدی. حالبوکه زمانزده انسانلرک طبیعت حقدلرکی حسسیاتلری ده آز منفعتجویانه در.

فی الحقیقه فسحت نامتاهی آسمانی بر برقاچ بلور قبه ایله محاط ظن ایدن ازمنه متقدمه انسانلری ایله عقله و لهلر ورن بو نامتنسایلمک مهوت و مسحوری قالان شیمدیکی بشریت برسهای مکوکب قارشیننده ناصل اولورده عینی حسیات ایله متحسس اولورلر؟ متقدمینجه کیفیت تعضولری، حیاتلری هان هان مجهول اولان اولرک، بوجککلرک، قوشلرک بو سراری، بوتون اوشایان حیرت نکات و فقراتیله بزم شیمدی معلومزدر. عالمر نظرنده اولدیگی کچی شاعرلر نظرنده هر فطره آب، هر فحسه هوا غیر مرئی بر چوق حیاتلرله مالیدر. اشعار جدیدده، علوم جدیدده اولدیگی کچی، اک کوچوک، اک حقیر موجوداک بیله برامیتی، برقیقتی واردر. اطرافزده کی بوتون موجوداک بزم حیاتمه متعلق اولان باطلجه اخلاق، معاشقات،

وحیاتلری بیلیورز؛ و کیتدکه بو وقوفز آرتیور، آرتق بشریت، محاط اولدیگی بو رونوع بشریت سفلیه دن آزاده ومستقل برخالده کندیسنی تصور ایله میور، اولرندن آریلامیور. ایشته حسن طبیعتده بوبرتحولکه ماضی به نسبتله عظیم اولقله برابر زمانزده اسکی شدتندن هیچ برشی غیب اتمه مشدر. نفس بشره عاند اولان حسیات عظیمه دخی تدقیق ایلدنجه مفکره نیک حساسیت اوزرینه تأثیری تزیاید ایستدکی تین ایله یور. اولدن بر شهره، وطنه، بعض صنوف اجتماعیه به عاند اولان حسسیات شیمدی بو ضیق دائرة المحصاردن قور تولیور.

بویله برهیت عمومیه به عاند اولمایوبده آری آری شخصیصره راجع اولان حسسیاتده عینی تحول وار؛ مثلاً، حسن مرحمته. زمانزده تحریک مرحت دهاس قولایدر؛ بو حسن بزده دهاس واسع وعمومیدر. مع مافیه بویله اولقله الهام شعر ایتمکدن هیچ بر وقت عاجز قالممشدر. یونان شعراسی نظرنده مرحت، معین برشخصه ویا معین برشیه راجع اولوردی. حالبوکه شعرای متأخره بوتون بر صنف خلق، بر قوم ایچون مرحتمزی ایقظه چالیشیرلر. ویقتور هوغو بر سفلیک حالی تصویر ایستدکی وقت بزه اونکله برابر حیات بشریه نیک، حتی بوتون حیاتک سفالتلری ده — درجه علویه شعری محافظه ایتمکله برابر — حسن ایستدیرمشدر. کذلک قابر قهرده چوجوقلرک چالیشمه لرندن بحث ایستدکی زمان ابتدا بزه بوبوک بر قایرجه تصویر ایتمکدن باشلار؛ صوکره بوحقیقت آراسندن فکر مزک اوکنه ماکنه لرک تکمیلی ایله عمله لرک تنزل عقلیسی بیننده کی توافق دهشتناکی بردن بره کتیر یورر. صاحبک انصافسزجه آلدیگی قاه چیلر آلتده ازبان بیچاره بر بار کیر تصویر ایستدکی زمانده ایذا صرف بویچاره حیوانجه آجیرز؛ فقط شاعر بو باعث حزن و الم حکایه ده دوام ایله رک بویله زوالی بر حیوانی سرخوش بر آدمک اله تسلیج ایدن قانوک نه اولدیگی

صومره ، آراشدیرمه باشلاخه لوحهك افق كنيشلهمكه باشلار ، مرختمز يالكيز او باركيه منحصر قالماز ، تعمم ايدر . تصويرك بويه بلا اختيار تعمم ايديشنه كوستاو فلورده ، اوبوبوك شاعر نآزده ، دخي تصادف ايدر ز . كورويوبوك عادي بر تصوير ، عادي بر حال درن ، عمومي ، فلسفي بر فكره انقلاب ايدبور ، وبويه تحول ايدر كن حسني اكسيلمك دكل ، بالعكس آرتيور .

حسيات بشريهك كوتليلرندن اولان عشقده بر جوق تحولانه اوغرامشدر . ازمنه قديمده عشق صرف شهواني ايدى . اوزمانلرده اركلكر ، قاديئلرده كوزللكلر . ندن باشقه هيچ برشي كورمز لردى . قرون وسطاده محبت بر كسوة تصوفه بوروشدر . زمانمزده ايسه متصل تحول ايدبور ؛ كيتديكه عميق و المناك بر حال كسب ايله بور . عشق شيمدى اسكي زمانلرده اولديني كبي صافدلانه ، محدود ، صرف طبيي بر حس دكلدر ؛ بر طاقم فلسفي و فوق الطبيي افكار ايله آوده در .

الفرد دومسه بوتون معاشقانه ، بر غايه علوي خيالي به وصول ايچون حس ايتمكه اولديني بر عطش نامتناهي قاريشدر بر . ارض اوزرسيه باغلي اولديني حالده دائما سواوه ميال اعتلا اولان آمالي ، توزلر ايچنده ترك حيات ايدن بر عقاب مجروحه تشبيه ايدر . ماوراي حياتك بوخري مضرطانهسي موسوده حقيقت عالمه اعتمادى تنقيص ايدبور ؛ اوكا بودنياني بوبوك بر رؤيادن عبارت اولق اوزره تلقى ايتدريبور . بوچركين حقيقتدن نه قورتولا بيلبور ز ، نه اونكله قناعت ايدرك نمون اولايديور ز . دنيا دن كندميزى قورنارمق ايچون كبرنجي چاره آلام واضطرابدر ، كوز ياشلريدر . آغلامق ، سفالت حياتيه بي حس ايله اونك فوقه صعود ايتك دكليدر ؛ ايشته موسوده : « بوبوك برم قدر بزي بوبولته جك هيچ برشي بو قدر . » ، « دنيا ده المنه قالان يكانه شي بعض كره آغلامش اولمقدر . » كبي

سوزلره تصاف اولونماسك حكمتي بو طرز محاكمدر . حالبوكه مقدميندن بريسي بويه جملهلره تصادف ايتسه ايدى اساسي آكلايه . ماز ، حيرته قاليردى . چونكه موسهك نظرنده بر عشقك درينلكي زده حاصل ايتديكي ، بر اقديني آلام واضطرابك شدتيله مقايسه اولونور .

ويقتور هوغوده ، اكلثريا جعلي اولان حس محبت ، بر نك فلسفي آنداجه قوت كسب ايدمبور . سوللى برودومده حس محبتى يكي بر صورتله تلقى ايتديكي ايچون بونده بر شعرنو اظهارينه موفق اولوبور . سوللى برودوم عشق ، كاشانده هر شيئي بر برينه رباطايدن ، كاشاني بزم روحوزه برلشدرين بر تعاون ايدنيك تاثيرى كبي تلقى ايدبور . قلمز حوزه عقل و ادرا كوزه داخل اولان هر شيئه رباط علاقه ايدر ؛ بصورتله نامتناهي بر شيكه محبت ايچنده محصور بولونور ز ؛ آلام واضطرابتمز بوتون بو محبتدن طوغار . چونكه قلبك سون نقطه لرى لك حساس و المناك نقطه لريدر . سوللى برودوم بر شعرنده :

« بن سو ديكم بيكلرجه مخلوقاتك اسيرى يم . بر فرسخك اونلرده باعث اولديني لك كوچوك اهترازلره بيله موجوديتدن بريارجهك بدن قويدغى حس ايدرم . » ديور . عشقك بر طرز تلقينه سوللى برودومك تكميل اشعارنده تصادف اولونور : « انسلك قلبنده بر شفقت و محبت واردرك بوتون الملر بونده اهترزاز ايدر . بعض كره بر نوازش بزي متهيج و متاثر ايدرك كوزياشلرنيك نبعانه سبب اولور . » حاصل ، حسيات بشريهك كافه سي زمانمزده ماضى به نسيبه ملاحظه برورانه و حكيمانه اولبور . بناء عليه بونلرى افاده ايدن شعرده بالطبع تحوله اوغرا بور . عقل و ذكلك حساسيت بشريه به بويه دخول و نفوذ صميميسى كرك اخلاجه ، كرك حكمت بدايهجه كورولن ترقيا نك لك اساسلى بر سيبيدر . فى الحقيقه ، عقل و ذكلا نمون و مطمئن اولمادجه حساسيتمزده بر ذوق

و حظ بولامبور : راحتجه ، سر بستجه نائل حظوظ اولق ايچون تفكره محتاجز . بونك ايچون صرف جسماني اولان محبت كبي قبا و حيواني حظوظاني استحقاق ايدبور ز . بالعكس بر طاقم افكار اخلاقيه ، دينيه و فلسفيه ايله محاط اولان حظوظاتك قيمتي نظر مزده آرتيور . ايشته بصورتله حدود عقل و ذكلا توسع ايتديكه يكي يكي بر طاقم آلام و حظوظات ايجاد اولونور : شاعر لرده بونلره برر شكل و بريور . فكر . شكل و تصويرى بوغوج ، نحو ايدم جك رده بالعكس اونك حصوله ، تنوعنه خدمت ايله بور . وقتيله عقل و ذكلا قابليت حسيه مزدن وجود بولديني كبي شيمدى ده اولكندن دها لطيف ، ده انازك بر حساسيت عقل و ذكلا دن چيقور . علوم و فنون حسياني افنا ايتبور ، تحويل و توسيع ايله بور .

شيمدى بوراده نازك بر نقطه وار . صنعتك علوم و فنون ايله بر قابل تاليف اولماديني اوج هفه در دوام ايدن مطالعات ايله ثابت اولدى ؛ فقط بوتاليف نه درجه ده ونه صورتله وقوعه كله جك ؟

بمضيلرى صنعت ايله علوم و فنونك امتزاجى ، حقايق مثبتة علميهك وزن و وقفيه ايله افاده سي صورتنده تفسير ايتشدر . ازمنه قديمده « لوقر س » دن بده ايله زمانمزده سوللى برودومه كلنجيه قدر بوبولده انشاد شعره قانقيشانلر واردر . حالبوكه بوكي آثارك اصل شعر اولان قسملرى ، محرر لرك كنديلر بجه حقيقت عد ايتدكرى معلوماتى اورته به دو كدكرى لرلر دكل ، هيچانلر يني ، خويلالرى ، روحلارنى كوستر . دكلى نقطه لردر . حكمت طبيعيه به علم هئنه عائد بر قانونى وزن و واقفيه ايله افاده ايتمكه بر شاعر يت . بر شعريت بو قدر . بو عا دن ا جابازاق ، پهلو انان نوعندن بر مهارتدر . بر فكري معين اولان هجرالر ايچنده حبس ايدرك افهامه چالشمق بر موفقيت شاعرانه دكل ، بر قدرت مشكل بر ابدانانه عد ايدلك لازم كيزمى ؛ بويه اقباح ايدلمش

بر طاقم موانع حسي ايله حسيات بديهه اشلاف ايدم ز . صونه لرله ، يا خود باشقه دورلو اشكال شعر به ايله فلسفه ، اخلاق ، تاريخ درسى و بريله مز .

علوم و فنونك تجربيه ، تحليل ، محاكمه ، استدلال ، استنتاج كبي بر طاقم اصوللرى واردرك بونلر قابل دكل بر كسوة شعر ايله تزئين اولوناماز . بالعكس بو اصوللر سايه سنده استخراج اولونان نتيجه لردرك شعر اولور ، شعر ايله امتزاج ايدر . علوم و فنون ساحه حقيقتده بر طاقم وقايع كوره رك ، تدقيق ايدرك بونلر آراسنده كى رباطلرى بولور ، ميدانه بر طاقم قانونلر چيقارر . بوقانونلر حادثات كاشاني ابضاح ايدر ؛ فقط اونلرى بزم كوزمرك او كنه كتر مز ، يعنى تصوير ايتمز . ايشته شعر ك وظيفه سي علوم و فنونك بو نقصاني اكمال ايتمكدر . علوم و فنونك كشف ايتديكي

هر مالكانيه شعر كيره بيلير ، فقط تدريجاً . كشفيات جديده بي ، يا خود فلان و فلان فيلسوفك مسلكنى نظماً افاده ايتك ايشته ين بعض شعرا ايشته بوراسنى اونوتيورلر . حقايق علميه بر صفت شعريت كسب ايتك ايچون حس و خيال و اديلر ينه كچملى ، زده بر طاقم هيچانلر توليد ايله ملبدر . شاعر بزه مكتب قانقهلانى ايدم جك ، اوتوبرى اوكره - نه جك دكلدر : بزه بر طاقم افكار و حسيات تلقين ايدم جكدر .

شيمدى بونك بر مثالي كوردم . ايشته فرانسه نك لك بوبوك شعراى اخيره سندن لوقونت دوليل . مشارالهمك - Poèmes an-tiques و Poèmes barbares عنوانلى ايكي اثرى واردرك بونلر فرضيات علميه و فنيه به بر شاعر كوزى ايله نظر ايدلك نتيجه سنده وجود بولمش بر راتر نفيسدر .

لوقونت دوليل علوم و فنوندين ايكي اساسلى فكر آلور . برى تاريخ اديان خقنده كى لك يكي فرضيه لردن ، ديكرى طبيعته كى اجناس مختلفه نك وحدت منشأ نه دار اولان تكامل نظريه سندن مأخوذدر . برنجي فكره كوزه هر مذهب حين ظهورنده دوغرودر ؛ يعنى او آن مدنيتها كى بشريتك احتياجات

چيچكدن نفال

معنويه سنه مطابقدر ، بو احتياجاك تحولى ، مذاهك ده تحولى منتج اولوبور . ايشته لوقونت دوليل بو فكري آلمش ، مذاهب عتقه مك يالكيز دوغرو لفي دوشونمككه اكتفا ايتمك اونلرى حس ايتمش ، بو اعتقاداتى ايجاب ايدن احوال قليبى ، كنديسنده ايجاد موفق اولمشدر . بصورتله ميدانه كتيرديكي شعرلر ايسه بارد ، ياس بر طاقم حقايقدن عسارت دكلدر ؛ بوتون حرارت روحيه سي ، بوتون صميميتيله بر اثر مخلددر . علوم و فنون ايله صنعتك تاليفنده بعض صنعتكارلر باشقه دورلو بر افراطه دهادوشلرلر . علوم و فنون كبي حقيقت صحيجه بي آرامق ، اثر لرنده خيال دن تعرى ايله صرف حقيقت ، يالكيز حقيقت ايله اكتفا ايتك ادعاسنده بولونورلر . لكن بودوغرو بر فكر دكلدر . دوغرو اولمادقدن باشقه غير قابل تطبيقدرده . واقعا صنعتكارلر ك تصويراتى حقيقته مستند

اولاجقدر . بر آتاج ، بر حيوان ارانه ايدم جكلى زمان بونى طبيعته اولديني كى كوسترمك مجبوردرلر . فقط طبيعى ، حقيقتى كوروشدن كوروشه فرق وار . يشيل چاپلر آراسنده اوتالان اينكرده اطرافى كورور ، اونلره باقان برانسان ده . اراده شوفر ق واردرك بولوجه اينكر ك دماغنده هيچ براتر بر اقادن همان نحو اولديني حالده انسانلر ك دماغنده بر طاقم اهترزازات وجوده كتيره رك بر طاقم حسيانه ، افكاره منتهى اولور . ايشته بر شاعر طبيعته ، حقيقته بويه انسان كوزيله باقاييدر ، اينك كوزيله دكل . و اشياى خارجيه دماغ بشردن كچر كن اودماغك نشانه سي اخذ ايتميدر ؛ چونكه اونلره ايتق بصورتله بر قيمت ، بر شعريت كله بيلير . ايشته سر صنعت بوراده در .

ختم

— ۲۷ ايلول ۱۳۱۴ —

صالحون کی لکھنؤ

محرری : صفوری ضیا

۳۸۵ نومبر ۱۹۰۵ء

کنڈیلرینک بولہ ساعت یدیدہ طعام اجملی ایسہ مادام دوپرسینیک سووارسندن اول او اقسام بک اوغلندہ الیک دفعہ اولہرق یکی قومانیسا طرفندن ویریلن « ورتز » اوراسنک بر پردہ سنی اولسون سیر اتمک ایچون برہفتہ دن بری دعوتلی بولندقلری مادام دوقاز لانگک لوجہ سندنہ عرض وجود اتمک مجبور بولندلندن ایباری کلدیکی سویلنور ، ہم فصل اولوبدہ آفرانگہ ساعت آلتیدہ طعام اتمش اولدیغمہ تمجب اولنیوردی . بوجھوم عمومی نی ممکن مرتبہ کچمشدیردکن صوگرہ جواب ویردم ؛ کولہرک دیدم کہ :

— ندیمک ایستدیککیزی آکلما مقده معنورم . ساعت آتی ، ساعت طقوز نہدیمک ؛ بز آاتورقہ اون ایکی مزی بیلیرز . عالملمزده علی العموم مقنن بر طعام ساعتی واردکہ یاز اولسون قیش اولسون دیکشمز . اودہ ساعت اون ایکدر . بز بوغازلرمنز اولہ آلبشمشدر . معاذاللہ سز لره تطبیق حرکت ایدہرک یازین ساعت اون ایکدہ ، صوگرہ قیشین ساعت اوج محقدہ تمک یش اولسوق اولومز محقددر ... حاصلی بز ساعت اون ایکمزی بیلیرز ؛ اما بوزم ساعت اون ایکمز یازین سز بعض دفعہ سز کزہ ، بعض دفعہ آتی یاخود یدیکزہ ، قیشین — معاذاللہ ! — درت یچمکزہ ، یاخود بشکزہ تصادف ایدرمش ؛ بورالری آکلامق ایستہمیز ؛ جوابدن مستغنی طوتارز . بز استانبوللی بز افندم ، اون ایکدن صوگرہ کونمزی ا کمال اتمش ، آرتق طعام ، استراحت ، سیغاره قہوہ ، و اوقو زمانمزی کتیرہ شزدر ...

شو لطیفہ امیر سوزلرمہ ہب بردن کولیلر . یالکز لیدیا صوردی کہ :

— فقط قاچدہ یانارسکز ؟

بر وقار مخصوص ایلہ جواب ویردم :

— اوج ، نہایت درت اولدیمی یا تملی بز . مادموازل ؛ بز اوصلی عقللی آدملرز . ایرتسی کونندہ ساعت بش ، نہایت یدی دیدیمی ایشارمک باشندہ بولملی بز ...

حساب اتمک ایستدی ؛ اوج .. اوج .. بوجیجا آفرانگہ ساعت قاچ اولیوردی . نہایت سفارت کاتبک علم وعرفانہ مراجعت ایدلدی . کاتب افسدی یمکک ابتدا سندن ، تاچوربادن بدہ ایلہ اکرام ایدیان بوزلی شامپانیارک بخار نسیان آوری آرمندہ غائب نظری رکا کتلی لسانیلہ :

— بک ای تخمین ایدہ میہ حکم دہ فورقورم ...

دیدی وترددلہ علاوہ ایتدی :

— شیئی بیلملی ... اوت ، آاتورقہ ساعت قچدہ اولکندر ، اون بیلملی کہ ...

میس قرامپون اورادن آتدی :

— فقط ، عزیزم ، سز صاحبہ لیورسکز ؛ دہادہ یمکک اورتہ سندنہ بز . بز مملکت مزده اولکن دائمآ اولکادہ در ... اون ایکدہ در .

سفارت کابی چنانی طباغک کناریتہ براقرق :

— بحث ایدرمیسکز ؟ دیدی ، بحث ایدرمیسکز کہ اولکن دائمآ اون ایکدہ دکلدر .

بکا توجیہ خطاب ایلہ :

— سزی حکم نصب ایدرم ؛ بوندن برآی اول اولکن ساعت آتی یچقدہ ایدی ...

وکولہرک :

— فقط شیمدی بیلمم ، اعتراف اجملی ہم ، اولکن بوکون برشیئی قاچدہ در بیلمم . یالکز بحث ایدرم کہ ہر حالہ اون ایکدہ دکلدر ؛ شیمدی ماوسیتلہ باشی صالیور :

— بو ہم ایچون بر سر ، دیوردی ، بر سر عمیق ؛ بوکون اوکرندم صانیرم ، بردہ باقارسکز کہ بیلدیکم ش ایکی اوج کون صوگرہ تمامیلہ دیکشمش ...

میس قرامپون معنیدار تبسمیلہ دیدی کہ :

— اگر استانبولیلر کنڈیلری دہ بولہ ساعتی کی متحولسہ ... سفارت کابی در حال کوزلری قیرہرق علاوہ ایتدی :

— آمرقالی کوزل ، میس لک وای حالہ ! ..

میس قرامپون قیاردی ، ایکلہرک کاتبہ دیدی کہ :

— تلیمچکز بک کتوم اولمدیکزہ دلالت ایدیکنی دقکزہ حوالہ ایدہرک یالکز شونی خاطرلمکیزی تویب ایدرم کہ ترک عسکرلری ہر شیدہ اک متین بر عسکر اولدقلری کی محبتدہ ، وفادہدہ اولہ متین ، امثالسز اولملری بک محتملدر

کاتب نہ تبسم ایتدی :

— ترک عسکری اک متین ، اک نباتلی عسکر در . اوت ، بو بولہ ، دنیا بونی تصدیق ایدر ؛ فقط بو خاصہ ضابطلرک معاملات قلبیلرینہ ، حسابات عاشقانہ لریتہ قدر شاملمیدر ، بیہم ؟ لیدیا توسط ایتدی :

— براق عزیزم ، دیدی ؛ ارکک دکللمی ، ہیبی بربرلرینہ بکزرلر . کندی سودکلر نہ قارشی لاقید ؛ باشقہ سٹ سودیکی حقندہ قیصقامج ، فنا قلبی .

مادام سان شاین درذنجی روزبیف لقمہ سنی بیلمم قاچچی بوردو شرابیلہ کوزدن نہان ایتدیکی صرہدہ قیزینہ :

— اورادہ نفیصلدا بوب طور بیورسکز ، لیدیا ؛ یہ صوردی ؛ نہ برشیلر ترتیب ایدیورسکز غالباً .

صوگرہ بکا دوندی :

— عفو ایدرسکز ، شکیب بک ، میس قرامپون ایلہ موسیوماقس ولیدیا بر آریہ کلدیلمی ، چوجقلقلری می خاطر لرینہ کلیر ، ندر ، ایتدکلری مناسبتسزک قالماز . چوق دفعہ منازعہ بیلہ ایدرلر . وسفارت کاتبیلہ لیدیانک چوجقلقدنبری برابر بیودکلری .

ایکی عائہنک بک اسکی دوست اولدقلری علاوہ ایتدی :

— « ماقس » ک والدہ سیلہدہ بن ایکی ہمشیرہ کی سویشیردک . بوسرہدہ لیدیا مقصد اصلیسنہ رجوع ایدہرک صوریوردی ؛ — باری سز سویلیکز ، شکیب بک ، فقط مساحتہ قیہ ایستہم ؛ یالکز ساعت اوج آفرانگہ قاچدر ، اون سویلیکز .

سفارت کابی آتدی :

— یعنی شیمدی ، بوکون .

— ذہناً حساب ایتدم . اولکن اذانی ساعت یدیدہ اوقونیوردی . — آفرانگہ ساعت سکز دیمک .

دیدم . شیمدی ہیبی بردن تعجبیلہ بوزمہ باقیورلر :

— آمان فصل ، دیورلردی ، فصل اولور جانم ؛ فقط بتون کیجہ نہ یابارسکز او حالہ ..؟

ہیبی طورمی بوزمہرق :

— اوپورز ، دیدم ؛ اوپورز ؛ بوندہ شاشہ جق نہوار ؟

صوگرہ کولہرک سوزمی تعقیب ایتدم :

— اوت اوپورز ؛ ومذہب رؤیالر کورہرک سز لری کی حیاتدن شکایتہ وقت بولامیز .

میس لیدیاہ کولدی :

— او حالہ ، دیدی ، تبریکہ سزاسکز !

صوگرہ شامپانیا قدحی براز قالدیرہرق وبکا باقوب باش ایکہرک علاوہ ایتدی :

— چوق سنہلر معمر اولکز ، مسعود اولکز و ...

شامپانیانک تاثیریلہ مخمورلنش ، سوزوک کوزلریلہ تبسم ایدیوردی . کندی ضبط ایدہمدی . قہقہلرلہ کولہرک :

— و .. اوپویکز ، دیہیلدی ، ہر زمان اوپویکز ، دائمآ اوپویکز ... ائدہ کی قدحی بتیردکن صوگرہ ، شیمدی برلمہ شیطنتلہ یارلدایان کوزلری سوزہرک :

— اوسزک یتیمک بیلمین اوقولرکزک ، مذہب رؤیالرکزک حجتہ ایچورم !

دیدی ؛ ہیبی قدحلری قالدیرہرق لیدیاہ اشتراک ایتدیلر . شیمدی لیدیانک تحفلانہ ہب بردن کولیور وغارسوندن طوگرہ لریلہرک نوعی صوریوردی کہ دہامردون باشندن ایشیدیلن برولولہ اصواتی ، مبالغہلی بر فشافش حرری ، آشفٹہ جسہ قہقہلری متعاقب تمک صالونک جاملی قایمی برورا شاقیردیسیلہ آچیلہرق یکی کن فرانسز تیاتروسی صنعتکارلردن ایکی آقریس و بیرونتی الدوینی فسنگ رنکندن ، کندی رنکندن ، طور واداسندن

آکلاشیلان برکنج ایلہ بک اوغلندہ بوکبی عالملرک لازم غیر مفارقی بولنسان موسیولردن بری ایچری کیردی . قادیلر جعلی نشہلر ، بورغون ادالر ، مختص و پارلاق نظرلرلہ ہان قارشیمزده کی ماصیہ کچوب اوپوردیلر . ناموسلی قادیلرلہ آلفٹکانک بوصف مخصوص و تمتازی بندہ برقاقت دائمہ ، برنوع منافرت واردکہ ناقابل زوالدر ؛ وبوایکی صنف قادیلری الی الابد بربرینہ خفیاً غبطہ کش بر خصم ایدر ، براقیر . تصادف بوقادیلری نہوقت بربرلریلہ قارشیسنہ کتیرہ جک اولسہ او حسک برنجیلرہ عدم تزللہ ممزوج برنجس حالندہ ، ایکنجیلرہ ایسہ اشفکانہ وضاعر ، متجاوز نظرلر صورتندہ نجلی ایتدیکی کورولور . فی الحقیقہ اونارک وزودیلہ برابر بز سکوت ایتشدک . اونلر قہقہلرہ قاریشیق حیزلی سسلریلہ یاریم براقلمش بر محاورہدہ دوام ایدیورلردی . لیدیا بر نجس آتی ، بر حرکت غیر اختیارہ ایلہ درعقب باغہ کوزلرکنی کوزلرینہ یاقلاشدرمش ، قادیلری نظر تفتیشدن کچریور ، توواتلری معاینہ ایدیور ؛ مادام سان شاین باقہ بیلہ تزل ایتہرک :

— لیدیا ، الورر ؛ باقہ اولہ ، قیزم ، یاقیشق آماز .

دیور ؛ سفارت کابی متادیا دونوب دونوب قادیلرہ بر نظر مہم فیولاتیور ؛ میس قرامپون ایسہ برندہ طورہ میہرق متادیا قولانگہ برشیلر فصلدا یور ، برچوق سؤلرلر صوریور :

— بونلری طانیور میسکز ؛ ہانکیسی دہا زیادہ بکنیورسکز ؟ آہ ، بن ارکک اولمی ، آقریسارلہ عالملر یا منی نہقدر ایسترم !

دیدکن صوگرہ دونوب عینی سؤالی سفارت کاتبندہ ایراد ، عینی مطالعہی اوکادہ بیان ایلوردی .

لیدیا بوقادیلرک قریبتدن متآذی اولیور کی کوزیکہرک شیمدی بی ، بیلمم نیچون ، سوزوک کوزلریلہ نظارت متادیہسی آلتندہ بولندیریوردی . بردن برہ دیدی کہ :

— لوندردہ اولسہ شوقادیلری لوجہ قاپلری آچق ایچون بیلہ تیاترویہ قبول ایتزلر ؛ حال بوکہ بورادہ ...

و یالکز بکا خطاب ایلہ :

— ظن ایدرسہم بورادہ تکمیل کنجلر بونلرک عشوہ وادالرینہ مسحور اولیورلر .

قادیلرہ باقہ لزوم کورمیرہرک بوحقیقی تمامیلہ تصدیق ایتدم . دیدم کہ :

— اوت ، نصلسہ بک اوغلی کنجلری اوقدر مشکلمسند اولیورلر ؛ وامین کہ بوقادیلرلرہ اونلر طرفندن بک زیادہ رغبت کوریورلر . فقط عائانلیر ایچون اولہ دکل ؛ بز کندی اولرملرک ، کندی خانملرملرک اوقدر مجذوب آتی بز کہ باشقہ قادیلرک حسنیلہ مشغول اولمگہ مجلملز بوقدر .

قصدا تجویز ایتدیکم شو نزا کتسز لکہ سفارت کابی بر قہقہہ بوسکورمک ، میس قرامپون :

— اما نارکسکز ، بک افندی !

انتقام لمعسیله پارلایان نظرینک استفیبار ساکتانهسی آلتندہ طوتہرق محجوبیتلمہ ، سکوتلمہ اکلنور ، اوروپانک اک بیوک شہرلرینی طولاشمش ، دنیانک ہر درلو بدایع صنعتی کورمش اولانلرک قارشیسندہ حس ایدیلن عجز ومغلوبتک بندہ تمامیلہ تاثیرینی کورمکلمہ متلذذ اولیوردی .

سؤالنہ طوغرودن طوغروہ جواب ویرمدم . دیدم کہ :

— یا سارابرناہ نہ دیہجکسکیز ؛ بوقادین بکا او درجہلردہ تاثیر ایتدی کہ تصور ایدہ مزسکیز . سببہ کندیسنک حقیقہ قادین اولسی ، صوک درجہ حساس بولنسیدر . حسسز قادینلر بکاموجود دکلمریش کی کلبر . برقادینک اک بیوک مزیتی حساسلق ، رقت قلبدر . طوغروسی حسسز قادینلری شایان نفرت بولورم . لیدیا سانکہ بی دیکلمیورمش کی کوزلکیلہ اطرافی معاینہ ، آشاغی قاندہ طعام ایدنلری سیر ایتمکلمہ مشغول کورونیور ، سفارت کابی ایسہ مادام رەژان حقندہ کی بجئی ایلریتمک ایستیوردی :

— بن رەژانی الیزہ سراینده ویریلن برمسامرہدہ کورمش . ایدم . پک ابی خاطرمدہدر . برقاچ پارچہ شعر ارقودی . رئیس جمهور بالخاصہ النی ویروب کندیسنی تبریک ایتدی و قولی تقدیم ایدہرک بوفیہ کوتورمسنی یاوراندن برینہ امر ایندی . بالناسبہ بندہ کندیسیلہ اواقشام کوزشدم . حال خصوصیتدہ کی طورومعاملہسی ذکا و نراکتی انسانی سخنندہ کی حالندن قات قات زیادہ مجلوب و مسجور ایدیور ... ہلہ کینمک ، ظن ایدرسکیز کہ او قادینہ مخصوص ، اوکا منحصر برموہبۃ الہیہ !

کاتب افندی شیمدی آرہ صرہ برر یودوم شامپانیا ایلہ دوداقلرینی ایصلانہرق بتون پارسک ، بتون اوروپا بلاد مشہورہ . سنک تیاترولری ، صنعتکارلری حقندہ بیان مقالہ ایدیور ؛ قادینلر وعلی الخصوص لیدیا تقدیراً برنظرلہ ، غایت جدی بروضع دقت ایلہ کندی درجہسندہ ، کندی کفوی برشخصک قارشیسندہ بولندیغی ایما ایدر بردقت احترامکارانہ ایلہ دلیقانلی دیکلمیور ؛ آرہ صرہ برنظر اخطار ایلہ بی دہ تقدیرہ ، دقتلہ دیکلمک دعوت ایدیور ، لسان حال ایلہ سانکہ :

— ارکک بویلہ اولور ، مدنیت ایشتہ بویلہ انسانلر بتشدیرر ... دیمک ایستیوردی . اوبری دہ مسنہزیانہ طرز افادسی ، ہر شیلہ اکلیبر کی افادہ وجہیہ سیلہ دوام ایدیور ؛ نیمدی مشہور آقتورلرک ، آقتریسلرک درجہ مہارتلرینی ، اقتدار صنعتکارانہ لرینی مقایسہ ایدہرک ہر بری حقندہ شخصی مطالعاتی سویلیور ، دائماً افکار عمومیہ بہ مخالف بر رأی درمیان ایدیوردی . او مونہ . سوللی دن برشی آکلامیوردی . بوحریف اعصابنہ صوقونیوردی .

— مابعدن وار —

امد احسان

دیمکلمہ جواب ویردکاری حالہ لیدیا ہیچ دقت ایتہمش کی طورییور ، یالکیز سوزمی کسہرک چابق چابق سویلیوردی : — طبیعی ، پارسدہ ، لوندرہدہ بولنان آقتریسلرلہ بولنر قیاس قبول ایتز ...

بونی سویلرکن قادینلرہ محقر بر نظر فیلاتمغہ تنزل ایدہرک اولنرکدہ ایشیدہجکی بر صورتدہ دوام ایتدی :

— بن کچن قیش بارون دوروسچیلدک ویردیکی بر مسامرہدہ مادام رەژانی طانیدم . سکورملی ایدیکیز ظرافتی ، نراکت وعشوہنی ؛ ہلہ صنعتندہ کی مہارت ...

ینہ باغہ کوزلکینی کوزلکینہ یاقلاشدیرہرق قادینلری معاینہ ایتدی . « رەژان » اسمنی تلفظ ایتک بوقادینلرہ اک مدہش برسلاہ تأدیب اورمق اولدیغی ، بونامی سویلمکلمہ اولنرہ بر نوع حقارت ایتش ، اولنری کوچولتمش ، محجوب ایتش اولہجغی بیلدیکندن بوندہ بر لذت طورییوردی . محجوب ایتک ، ہر کسی کوچک کورمک ، ہر کسہ غیر منزل برنظرلہ باقمق ہوسی بوقیزدہ او درجہ کسب قوت و شدت ایتش ایدی کہ نہ اولورسہ اولسون ، نہ نتیجہ حاصل اولورسہ اولسون وسیلہنی فوت ایتہرک اوصورتلہ حرکتدہ شخصی بر تعالی . برتفوق کوریور ؛ اوحرکتلہ کندی نظرندہ اعتلا ایدیوردی . وایشتہ بونک ایچون لیدیا سوہمہمش ایدی ، سوہمیوردی . بوقیز ، بوسوزوک کوزلی مغرور قیز کندیسنہ حقارت ایدن ، عدم تنزلہ باقان ، کندی قصورلرینی ، نقایص معنویہسنی حسسزلیکینی ، او جعلی ، او اوزنمہ حسسزلیکینی یوزینہ اورہرق ؛ کندی حال و طورینک ، افکار وحسیانک تمامیلہ عکسی اولان قادینلق ندر ، اونی آکلاتہرق بو حسدن ، بولطاقندن محروم اولدیغی ایچون شایان مرحمت ، عادتاً علییل ومرض بر بیچارہ اولدیغی اثبات ایتدکن صوکرہ بتون بونقصانلرتدن طولانی شایان محبت اولدیغی حس ایتدیرہجک معاملاندہ بولنان برارکیکی ، اوت یالکیز اویلہ برارکیکی سوہبیلہجک ایدی . بونی کشف ایدن ، کشف ایدہجک قدر بونکلمہ مشغول اولان ، بوقیزہ قارشی قلبندہ آز چوق برصمیمیت سودا حس ایلین برکنج ایچون شہسز برامید موفقیت موجود ایدی ...

لیدیا سوزینہ دوام ایدرکن بن ہپ بوشیلری دوشونیور و براز اول عثمانلی قادینلری حقندہ کی مدح وستایشک کبر وعظمتتہ اوردیغی ضربہدن متحصل اثر مقہورتی اونک شوہیجانلی حالندن استنتاج ایدیوردم . شیمدی بنم اوروپا کورمہمش اولدیغی پک ابی بیلدیکی حالہ زمین مدنیتدہ موقعک درجہسنی تعیین ایدہرک بی او صورتلہ محجوب ایتک ، بندن او صورتلہ اوج آلمق ایچون ظاہراً غایت طبیعی برسؤال ایراد ایدیور کی :

— طبیعی رەژانی کورہشسکیزدر . فقط اونی « مادام سان ژن » دہ کورملی ؛ بواویوندہ بتون بتون باشقہ لشیور ... امثالسز قادین ، افندم ، امثالسز قادین ! دیور ؛ بی تسکین ایدلمش بر

موسو و یونیس نرفالوبه دردنجی رژی اداره سنک سرکه چی قولباشیسی الیاس واداره مأمورلردن صاتیله سالم اشرف ولیمان چاوشاردن قاسم پاشالی احمد رفیق وشهر امینی هرگزنده مستخدم اوچنجی صنف پولیس قومیسرلردن محمدعلی افندیله بشنجی رتبه لردن مجیدی .

باب عالی خزینة اوراق قلمی خلفاسندن محمدشوکت وحسین فیضی بکره بشنجی رتبه دن مجیدی ارمنی فتولک بطریقخانه سی کاتیلردن قیو کتخداسی معاوی اوسب افندی به دردنجی رتبه دن عثمانی

صامسون پولیس مأمورلردن حللی افندی به حسن خدمته مبنی بشنجی رتبه دن مجیدی خدمات ممدوحه سنه مبنی بغداد خاخم باشی قائمقام وکیل اسحاق افندی به بشنجی رتبه دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلشدر .

مدالیه — باب والای سرعسکری محاسبات دائره سی برنجی شعبه سی کتبه سندن نظمی افندی به خدمات ممدوسنه مبنی صنایع مدالیه سی عنایت واحسان بیورلشدر .

تذکره

پنجشنبه کونی انکتره سفیر جدیدی اصلتالو سیر نیولاس اوقونور حضرتلری حامل اولدینی اعتقاد نامه لرخی تقدیم ایچون معینی مأمورلریله برابر مراسم معتاده ایله مابین هایون ملوکانه به عزیمتله صورت رسمیه ده حضور شوکت موفور حضرت پادشاهیده شرف نمونه نائل اولمشدر . بعده سفیر مشار الیه ومعینی معتاد اولدینی اوزره باب عالی به کیده رک ذات سائی صداتیهای ایله خارجیه ناظری پاشا حضرتلری زیارت ایلمشدر .

خدیو مصر فخامتلو دولتلو عباس حللی پاشا حضرتلری دون اخشام بلدی سرای شوکت احتواسنه عزیمتله شایان بیوریلان مساعده سنیه حضرت پادشاهی اوزرینه حضور مقیص النور حضرت خلافتینا هیده جبین سای عبودیت اوله رق مظهر بیورلقلری التفات عالیبرجات ملوکانه به عرض تشکرات وتکریمات وبوکون درسعادتن حرکتلرینه استحصال مساعده سنیه ایله بیکده کلش ساحلخانه غنیمانه لرینه عودت بیورمشدر . خدیو مشار الیه حضرتلرینک رکونه مخصوص اولان واپورک موزیقه سی سرای هایونه لطفاً جلب بیوریلوب حضور هایون حضرت جهانداریده ترمساز اوله رق مظهر تقدیر حضرت جهانداری اولغله موزیقه یی تشکیل ایدن ضابطان وافرادک هر برلری ایروایرو نائل تعطفات سنیه حضرت ملوکانه بیورلشدر .

جمله سیاسی

سودان سفری — «فاشوده» مسئله سی — انکتره وفرانسه منافعی — چین احوالی — اوروپا دولتلرینک چینده موقی — المانیا وانکتره اتفاق — شرقی

اوزره حرکت ایتیمی . لوندره قایینه سنک بوخصوصه صلح ومسالت دائره سندن آبرلامق عزمنده اولدینی کوستر می فاشوده وقعه سنه حسن ختام ویریله چکی امیدینی تقویه ایدیور . حتی کله جک آی ایچنده پارسده مذاکراته باشلانیه جنی ده روایت ارنلیور .

بوهفته ایچنده الک زاده اورویایی اندیشناک ایدن بر مسئله چین حادثه سی ایدی . چینده نه کی وقوعات جریان ایتدی ؟ چین حکومتک لوندره سفارتی طرفدن اوروپا غزیه لرینه وقوع بولان تبلیغات بووقوعاتی غریب برطرزده شرح وایضاح ایتمکده در .

چین امپراطوریله والده سی امپراطور یچهنک برلکده اداره امور حکومتله اشتغال ایلمک لری ومملکتک احتیاجاتی لایقوله تقدیر ایده میهرک برتهلکیه میدان ویره جک صورتده حرکت ایدن مشاورلردن آلتینک صوک جزایه جاریلدینی و بونلردن ایکسینک فرار ایلمدی ویکین شهرنده اوروپا لیلره قارشو وقوع بولان تحقیرات وتجاوزاتک اوکی آلتدینی ویکینده سکون وآسایشک بر دوم بولدینی مذکور تبلیغاتده کوسترلشدر .

فقط اوروپا دولتلرینک پکینده بولنان سفیرلری دوتالردن ررمقدار عسکری سفارتخانه لریک محافظه سی ایچون پکینه جلب ایتمشدر . المانیا انکتره روسیه عسا کرلردن بررمقدار پکینه کیتمشدر . سفیرلر چین وقوعات اخیره سنه قارشو اتحاد ایده جکلری تدابیری مشترکاً دوشومشدر . بره تدابیری پکینده یکدیگره قارشو التزام اختلاف ایله شهرت بولان انکتره سفیری سیر (ماقدونالد) ایله روسیه مصلحتگذار یاولوف بیه بوخصوصه اشتلا فکارانه حرکت ایلمشدر . اوروپا دولتلرینک دوتالری پکین قربنده طویلاندینی کبی آمریکا وژاپونیا دوتالری ده بشمشدر .

چینده روسیه وانکتره نفوذینک رقابتکارانه حرکت ایتیمی ، حتی چین حادثه سندن طولای حکومتین بیننده شدتلی براختلاف ظهوره گلنی مأمول ایدی .

چین وقوعات اخیر سنک بواختلافی تشدید ایتمیوب بالعکس اشتلافه تبدیل ایلمک استعدادی کوستر می اوروپا دولتلرینک خطه چینده صلح ومسالت دائره سندن ترویج منافع قصدنده

اولدقلرنی کوستر مکده در . بونی ده بین الدول صلح ومسالتک دوام وبقاسنه بر اشارت مقامنده کورنلر بولمشدر .

انکتره المانیا آره سنده بر اشتلاف یاخود اتفاق وقوع بولدینی بر آی اول اوروپاده انتشار ایلمه سیاسی عالمده خبیلی بر تأثیر حصوله کتیرمش ایدی . بو اشتلافک یا لکیز شرقی افریقادک المانیا وانکتره مستعمرکلرینک تحدید وتصحیح حدودینه متعلق اولدینی وشمولی ظن ایدلیکی قدر واسع بولمندی اعلان ایدلیکی کبی قینده یه بو اعلان تکرار اولمشدر . فقط سیاسیات عمومیه ده انکتره ایله آلمانیا آره سنده حصوله کلن اشتلافک آرزوق تأثیری کورلمکده اولدینی ده غیر قابل انکاردر . بو اشتلاف انکتره تک افراد بولتیقه سنه آرزوق تأثیر ایتمش ، یعنی انکتره بومسلکدن آبرلق اوزره برخطوه آتمشدر . انکتره تک المانیا ایله اشتلاف حاصل ایتیمی اتفاق منته تمایل ایلمسی دیمک اولوب بوتما یلکده اقصای شرقه یعنی چین صورلرینه قدر تأثیراتی کوستر می چکی یاخود کوستر دیککی سولیدانلر واردر . بونلرک سوزی ده بیانه آنماز .

اسپانیا ایله آمریکا آره سنده معاهده قطعیه صلحیه یی تنظیمه مأمور اولوب پارسده عقده اجتماع ایدن قومیسون برایی اجتماعدن صکره طرفین مرخصلری آره سنده فیلیپین مسئله سندن طولای شدتلی براختلاف ظهور ایدوب بوندن طولای عادتاً تعطیل مذاکراته مجبوریت حاصل اوله جنی اشاعه ایلمشدر . بالاخره بوشایعه تکذیب ایدلمش وقومیسونک برآیه قدر اتمام وظیفه ایده چکی سولیتمش ایسه ده فیلیپین مسئله سنک قولای قولای حل وتسویه ایدلمسنه امکان بولمه جنی ظن ایدلمکده در .

عقده غالب

تذکره

بوهفته صلاة جمعه تک اداسنی متعاقب عسا کر منصوره جناب شهریار اعظمیلری طرفندن رسم کچید اجرا ایلمسی حفته امر وفرمان حضرت جهانبانی شرفصدور وسنوح بیورلمش وپادشاه داراحشم ، تاجدار عدل

واکرم ، ظلاء فی العالم اقدمز حضرتلری سرای شوکت احتوای حضرت شهنشاهی لرخی تشریف بیورملری متعاقب معیت معالی منقبت حضرت جهانداریلرنده خدیو مصر فخامتلو دولتلو عباس حامی پاشا حضرتلریله برادر عالیلری سعادتلو محمد علی پاشا حضرتلری ومابین هایون جناب ملوکانه مشیری دولتلو غازی عثمان پاشا حضرتلری بولمندی حلاله «مالطه» قصر عالیسنی تشریف معالی ردیف هایونلریله رشک انداز محنه جنان قلمش ومنعاقباً صنوف عسکریه حضرت ظل الهیلری طرفندن اجرا اولسان غایت مکمل رسم کچید منظور مکارم لشور حضرت خلافتیناهی لرخی بیورلشدر .

— حشمتملو آلمانیا امپراطور وایمپرا . طور یچه سی بوکونکی چهارشنبه کونی پانتخت سلطنت سنیه به متوجهاً ونیدکدن حرکت ایده جکلردر .

— مصرده چیقان المؤید غزیه سی خدیو حضرتلرینک درسعادته وقوع بولان سیاحتندن بحث ایتدی صره ده بو سیاحتک عثمانیلره وبالخاصه بتون مصر لیلره بیوک برمنونیت بخش ایده چکی وخدیویت مصر به ایله مقام خلافت اره سنده کی روابط تابعیت ومتبعیتی برقات دها تشدید وتأییده خادم بولنه جتی وخدیو حضرتلرینه رایکان بیوریلان التفات معالی غایت جناب ظل الهیلدن طولای بتون مصر لیلرک اشکر بز تأثر اوله رق جناب حقه حمد و ثنا ایده جکلری بیان ایدیور .

— انکتره دولتلک درسعادت سفیر جدیدی اصلتالو سیر نیقولا اوقونور جنابلری طرایه دن سفارت معیته مأمور ایموزن واپوریله طوله باغچه ی واورادن تخصیص بیوریلان آراهلره را کباً بلدی سرای شوکت احتواسنه عزیمت ایده رک تبلیغات رسمیه قسممزده دخی یازدیقمز وجهله حضور شوکت موفور جناب جهانداری به قبول بیورلق شرف عالمه اسنه نائلتله حامل اولدینی اعتمادنامه یی تقدیم ایلمش ومظهر التفات جهاندرجات جناب ظل الهی بیورلشدر .

اصلتالو سفیر جنابلری کرک طولمه باغچه دن یلدز سرای شوکت احتواسنه وکرک سرای عالی مذکور دن باب عالی به عزیمت لرینه اصطلب عامرهدن تخصیص بیوریلان درت اتلی آراهیه را کب اوله رق یاننده تشریفات خارجیه عطا قتلو

ابراهیم بک افندی حضرتلری بولمقده ، بو آراهی تعقیب ایدن ایکنجی آراهده سفارت مستشاریله تشریفات خارجیه معاوی سعادتلو غالب بک افندی حضرتلری ، اوچنجی ، دردنجی ، بشنجی ، التنجی ، بدنجی آراهلره دخی سفارت وقونسولانو مأمورین وارکانیله سفارت معیته مأمور (ایموزن) و (نق) واپورلری ضابطانی بیوک اونیفورمه لرخی لابس بولمقده ایدیلر .

بوصورنه ساعت ککر راد لرنده باب عالی به مواصلت اولمش وسفیر جنابلری تشریفات دیوان هایون عطا قتلو فرح ومعاوی سعادتلو قعی بک افندیلر حضراتی طرفندن بالاستقبال ذات سائی حضرت صدایتیناهی یی وخارجیه ناظری دولتلو توفیق پاشا حضرتلری زیارت ایلمشدر . بعده سنه آراهلره را کباً بک اوغلمنده کائن انکتره سفارتخانه سنه عزیمت ایتشدر .

باب عالی به عزیمت وعودت لرنده بر باندو موسیقه انکلیز مارشنی ترم ایلمش وعسا کر شاهانه طرفندن رسم سلام ایفا اولمشدر .

بعده ذات سائی صدراعظمی ایله خارجیه ناظری دولتلو توفیق پاشا حضرتلری انکلیز سفارتخانه سنه عزیمتله اعاده زیارت ایلمشدر .

— اوقافلغک ندرتی یوزندن اهالینک دوچار اولدینی مشکلات وباحصوص اکمک ترخه علی الاکثر بش پاره ضم ویاتقیص ایدلمسی جهتله حبازان واهالی بیننده تحدث ایدن مشکلات رفی ضمننده الهی بیسک لیرالق مجیده تک المحاسیله بش واون پارلق کسورانه تحویلی وبونلردن بش پارلغک یارم قیراطی کوش ودرت یحقی قیراطی نحاس واون پارلغک بر قیراطی کوش وطقوز قیراطی نحاس اولق اوزره ضربخانه عامرده بانق عثمانی طرفندن همان ضرب واعممال ایتدیلمسی خصوصه شورای دولت قراریله بالاستیدان مساعده سنیه حضرت پادشاهی شرفصدور وسنوح بیوربله رق کیفیت مقام سائی صدایتیناهیدن مالیه نظارت علیه سنه باتذکره تبلیغ بیورلدینی استخبار قلمشدر .

— اوقافلغک ندرتی یوزندن اهالینک دوچار اولدینی مشکلات وباحصوص اکمک ترخه علی الاکثر بش پاره ضم ویاتقیص ایدلمسی جهتله حبازان واهالی بیننده تحدث ایدن مشکلات رفی ضمننده الهی بیسک لیرالق مجیده تک المحاسیله بش واون پارلق کسورانه تحویلی وبونلردن بش پارلغک یارم قیراطی کوش ودرت یحقی قیراطی نحاس واون پارلغک بر قیراطی کوش وطقوز قیراطی نحاس اولق اوزره ضربخانه عامرده بانق عثمانی طرفندن همان ضرب واعممال ایتدیلمسی خصوصه شورای دولت قراریله بالاستیدان مساعده سنیه حضرت پادشاهی شرفصدور وسنوح بیوربله رق کیفیت مقام سائی صدایتیناهیدن مالیه نظارت علیه سنه باتذکره تبلیغ بیورلدینی استخبار قلمشدر .

— اوقافلغک ندرتی یوزندن اهالینک دوچار اولدینی مشکلات وباحصوص اکمک ترخه علی الاکثر بش پاره ضم ویاتقیص ایدلمسی جهتله حبازان واهالی بیننده تحدث ایدن مشکلات رفی ضمننده الهی بیسک لیرالق مجیده تک المحاسیله بش واون پارلق کسورانه تحویلی وبونلردن بش پارلغک یارم قیراطی کوش ودرت یحقی قیراطی نحاس واون پارلغک بر قیراطی کوش وطقوز قیراطی نحاس اولق اوزره ضربخانه عامرده بانق عثمانی طرفندن همان ضرب واعممال ایتدیلمسی خصوصه شورای دولت قراریله بالاستیدان مساعده سنیه حضرت پادشاهی شرفصدور وسنوح بیوربله رق کیفیت مقام سائی صدایتیناهیدن مالیه نظارت علیه سنه باتذکره تبلیغ بیورلدینی استخبار قلمشدر .

— اوقافلغک ندرتی یوزندن اهالینک دوچار اولدینی مشکلات وباحصوص اکمک ترخه علی الاکثر بش پاره ضم ویاتقیص ایدلمسی جهتله حبازان واهالی بیننده تحدث ایدن مشکلات رفی ضمننده الهی بیسک لیرالق مجیده تک المحاسیله بش واون پارلق کسورانه تحویلی وبونلردن بش پارلغک یارم قیراطی کوش ودرت یحقی قیراطی نحاس واون پارلغک بر قیراطی کوش وطقوز قیراطی نحاس اولق اوزره ضربخانه عامرده بانق عثمانی طرفندن همان ضرب واعممال ایتدیلمسی خصوصه شورای دولت قراریله بالاستیدان مساعده سنیه حضرت پادشاهی شرفصدور وسنوح بیوربله رق کیفیت مقام سائی صدایتیناهیدن مالیه نظارت علیه سنه باتذکره تبلیغ بیورلدینی استخبار قلمشدر .

— جدیدده الوم موجود اولان اخشاب اسکله تک اون بشبیک کسور لیرا بدل مقطوع ایله وفرانسه تبعه سندن مهندس موسیو لاقوری معرفتیه کارکیر ولیمانی اوله رق انشامی خصوصه شورای دولت ومجلس مخصوص

وکلا قراریلہ بالاستیدان ارادۂ سنیۃ حضرت پادشاهی شرفصادر اولمشدر .

— موزۂ ہایون مدیری عطفونلو حمدی بک افندی حضرتلری آثار عتیقۂ نقطۂ نظرندن بعض تحقیقاتدہ بولمئی وایلریدہ قونیہ ولایتی داخلندہ واقع بر قریہدہ اجرا اولنہجق خفربان اسبابی استکمال ایتک اوزرہ قونیہیہ عزیمت ایلمش ایدی . مشار الیہ حضرتلری شہر مذکورہدہ بولندقلری صرہدہ بر چوق قیمتدار آثار عتیقۂ اسلامیہ وسائرہنک اوتدہ بریدہ متفرق وخراب بر حالہدہ قالدیغنی وبعضلریسناکدہ ایدئی اشخاصہ یکدیکنی مشاہدہ ایلمش وجانب ولایتہ اعطا ایلیکی تقدیردہ آثار مذکورہنک بو صورتلہ نحو اولمئی تجویز اولنہمیہجقندن بشقہ بونلر میانندہ بالاخرہ موزۂ ہایونک تأمین مکملیتہ مدار اولہجق آثار نفیسہنک دخی موجود بولمئی محمل اولدیغندن بویادہ تدابیر لازمہنک اتخاذتہ لزوم کوسترملری اوزرینہ ولایت مشار الیہاجہ معارف مدیرینک تحت ریاستندہ اولہرق بعض ذواتدن مرکب تشکیل اولنان قومیسونجیہ اوتدہ بریدہ ویا اشخاصک ایدی کتاندہ قالان آثار عتیقہ جمع ایلدیلرک ہر ولایتدہ اولدینن کئی موزۂ ہایونک بر شعبہسی مقامندہ بولنان مکتب اعدادیہیہ نقل ایلہ حسن محافظہسنہ اعننا اولنہجنی وبالاخرہ آثار مذکورہ معاینہ اولنہرق ایچلرندہ حاضر قیمت اولانلریک موزۂ ہایونہ نقل ایلدیلرکی استخبار قلمشدر .

— بکریمی بیگ لیرا مقابلدنہ ایکی قطعہ سریعخرکہ واپورک اشتراسی بحریہ نظارت جلیہسنجہ تقرر ایوب بونارک بری المانیان ودیکری انکترہدن مبیاعہ اولنہ جقارندن اقتضا ایدن تعالیمات برلین ولوندرہ سفارت سنیہسنہ اشعار اولمشدر .

— بک اوغلی جادۂ کیرندہ ۲۷۱،۲۶۱ — ۲۷۳، ۲۷۵ نومرولی دکانلرک معاملۂ استملا کیہسی اجرا ایلدیکدہدر مذکور دکانلرک ہدمی ایلہ جادہنک توسعندن طولانی عطفونلو سبوح افندی حضرتلریک عقارندن اخذی طبیی اولان شرفیہنک استفاسی ایچون ایجاب حالک دردست ایفا بولندینن مستخبردر . اشبو جادہ شمعی دوغری پول اسمنہ کسب استحقاق ایتمکہ باشلائی .

— اطاقیتیلہ مشہور اولان برانس شیمہ ایلہ سوکیلیسی چکابہ ریغونک برقاچ کوندن بری شہر مزہدہ بولنقدہ اولدیغنہ دائر بروایت شایع اولدیغنی قسطنطنیہ پولیس غزنیہسی یازیور . — وارہ ، روسجق شمدوفر خطی اوزرندہ کونجہ موقعندن (دوۂ) کولی دکرنلریہ قدر انشا وتمدید اولنان شعبہنک رسم کشادی اولکی بازار کونی اجرا ایلمشدر .

— مجتمۂ احرفانک درسعادت سفیر جدیدی موسیو اوسقارستراوس ایلہ زونہسی ، کریمیسی وچندوبی شہر مزہ کلشدر . — موصل والی سابق سعادتو عبدالوہاب باشا حضرتلری ، لاذقیہ سنجاغی متصرف سابق سعادتو سعدالدین پاشا حضرتلری ، نابلس سنجاغی متصرف سابق سعادتو حاجی نفیق بک افندی حضرتلری محل مأموریتلرندن کلشدر . — روسیہ سفارتک باش نرجانی موسیو ماقسیموف شہر مزہ عودت ایلمشدر . — اناطولی بیور بولی دیرکتوری موسیو کولمان شہر مزہ کلشدر .

مطبوعات جدیدہ حقوق تجارت

احمد رشید پاشا حضرتلریک بو اثر نفیسلری سنہ لردنبری اجرا ایلدکلری تتبع وسعی سایہسندہ بودفعہ سکز جلدہ تکمیل اولمش وازباب حقوقی بو خدمتندن طولانی نمون ومنتشر ایلمشدر .

قوانین ونظامات موجودند ممکن مرتبہ احتجاج واحتیاجہ صالح بر شرحلری بولنہ . بیلدیکی حالہ تجارت قانونک شمعیہ قدر تکمیل بر شرحی بوق ایدی . حالبرکہ بواحتیاج یکشدید ایدی . ایستہ بوکون احتیاج مع زیادۂ باشای مشارالیہ حضرتلری طرفندن برطرف ایلمش ہمدہ بردہا امثلی یاسیلامش ویاسیلمیہجق بر صورتدہ ایفا ایلمشدر . اربابی عنسدندہ حرزجان ایلدیلرک بر صورتدہ جمع وتالیف ایلیان بو اثر ایچون منتسین فن حقوق وباخصوص مکتبدرہ بوقانونی تدرس ایدن طالبین حقوق نہدرجہ تشکر ایتملر آذر . اثرک مندرجانی حقندہ بر نبدہجک تفصیلات اعطا ایدرسک مدعاہزی اثبات انش اولورز : مبادی علم حقوقہ دائر برمدخل ، تجارت بریہ قانونک تجارتک ومعاملات تجارتیہنک تعریف وانواع وشرائطی ایلہ دقتلرہ وتجارت شرکتلریہ وقومیسونجی وامانجی وکراجیہرہ وپولیچہ وسائر سندات تجارتیہرہ و تجارت بحریہ قانونیلہ تجارت بریہ قانونک احکام افلاس حقندہ اولان قیم اخیرینہ ، تجارت محکمہلریک صورت تشکیل ووظائفی میان اون ذیل قانون تجارتک شرحنہ وتجارت اوطہلریہ بورسہلرہ ، پیانقو بیاتلری وبروسلرہ دلال وسمسارلرہ ومواد تجارتیہ سائرہیہ متعلق نظانات اشبو مجلہ معتبرہنک مناسب محالریہ درج وعلاوہ

تبریک مخصوص

توجیہات قسمزدہ محرر اولدین اوزرہ نیکدہ متصرف عالیسی سعادتو غالب پاشا حضرتلریک کریمیسی وجناب شہابالدین بک افندی برادرینک رفیقۂ محترمہسی عصمتو خاتم افندی بہ ایکنجی رتبہدن شفقت نشان عالیسی احسان بیورمشدر . خصۂ افتخاریہ دوشن تبریکاتک افسانہ مسارعت ایدرز .

کیرنر وطنہ

— والدۂ خدیو عصمتو خاتم افندی حضرتلری دخی خدیو حضرتلریلہ برلکدہ عزیمت بیورمشدر .

قاندینن کئی قوانین ونظامات مذکورہنک سبب وصورت وتنظیمی ایلہ احکام جلیہ فقہیہ وقوانین عمومیہ دولت علیہیہ وحقوق دولہ مناسباتی وفرانسہ قوانینی ایلہ بیانرندہ کی فرق بعض ملاحظات ومطالعات علاوہ سبیلہ توشیح قلمشدر .

خارجیہ

المانیہ: امپراطور وولہلم حضرتلری مسافرۂ برلنہ کلن صربستان قرالی آلکساندر حضرتلری وقت ظہردہ قبول ایلمشدر وقت ظہردن صکرہ اعادۂ زیارت ایتمشدر . قرال الکساندر حضرتلری اقسام اوستی بلغرادہ متوجہاً یولہ چیقمشدر .

فرانسہ: یارسدن اشعار اولدیغنہ نظراً سابق حربیہناظری (قانونیاق) فرانسہمہمات قابرقہلریہ برقاچ میلیون فشنک وطوپ کلہلری سپارش ایتمشدر . قابرقہلر مہمات مذکورہنک اعمالیلہ کیجہ کونڈز مشغولدرلر .

— اعیانندن موسیو (ترابو) باش وکیل موسیو (برسون) ہرندکرہ کونڈرب میرالای (بیقار) ک موقوفیتی مغایر نظام اولدیغندن بو موقوفیتہ ختام ویرلسنی وویرلمدیکی حالہ مبعوثان واعیان مجلسلری اجتہاع ایتمکلرندہ اعیان مجلسسندہ بوکا دائر وکلادن ایضاحات طلب ایلمشکن بیان ایتمشدر .

امریقا: امریقہ حکومتی کوبایہ ہان ۱۸۰۰۰ منتظم عسکر کونڈر مکہ قرار ویرمشدر . — پکیندن وارد اولان تلفرافلرہ کورہ چیندہ احوال دائما وخیمجہدر . روسیہ نفوذی بالتدریج ترقی ایتمکدہدر .

مخبران علیہ

قوالدہ فوزی افندی بہ — سیاحتنامہ کونڈرلدی . عشاقدہ اشرف افندی بہ — آدرسکز دیکشدرلشدر . کلکندہ نیقولوغوص افندی بہ — قیدتصحیح اولندی ویدل آندی . کدوسدہ علی افندی بہ — پوللر آلمشدر .

افندم (دانتولی) استعمالہ باشیلاقدن سکز کون صکرہ دیشلمر فوقالعادہ بیاضندی بناء علیہ بویلہ حیرتبخش تاثیرینی کورہرک استعمالنی کمال ممنونیتلہ دوام ایلمشجم . امضا (آمالیہ بالالزور)

دانتول نام صو ، توز وخور پاستور اصولی اوزرہ استحضار اولمش نفیس قوقولی ومضادتعفن برترکیاتدرکہ اغزدہ ودیش اتلری آراستندہ بولنان مضر میقروبلری تلف ایوب اغز ودیشلرہ مخصوص ہر نوع خستہقلری یعنی اغز قوقہسنی ، دیشلرک جراحی ، بوغاز عفونتنی سرعتلہ تداوی ایتمدیکی کئی دیشلرک کیرلری دخی بر قاچ کون ظرفندہ تیزلیوب اتلری بیاضلندبریر . واغزہ لطیف بر سرینک بخش ایدر : اک شدید دیش اغزیسی درحال تداوی ایتک ایچون مذکور دانتول صونی برار پوغہ طاملا توب اغزیان برہ قویق کافیدر . محل فروجی استانبولہ اسکی ضبطیلہ جادہسندہ شالچی اوغلی معازہسی بانجہ قیوسندہ بیک برچشید معازہسی ، استانبولہ کوپری باشندہ بک اوغلی جادۂ کوچکیان اجزا خانہلری .

ثروت فنون قارئینہ ہدیہ

قارئینزدن ہرکیم شالچی اوغلی معازہسی ایلہ کوچکیان اجزاخانہلریہ اوروپادن درسعادتہ نقلیہ بدلی اولان یالکز یتیش پارہ اوفلق کونڈررسہ کندیلریہ درونندہ برقوقی توز ، برقوقی خور ، برشیشہ صو وبرفرچہ بولنان ظرف و نفیس بر صندوق (دانتول) نمونہسی ہدیہ ویریلہجکدر . طفرہدن پول قبول اولور .

۱۳۱۴

سنہ مخصوص

نوسال ثروت فنون

غزنتہمن طرفندن ہر سنہ نشر اولنان اشبو مکمل ومصور تقویمک ۱۳۱۴ سنہسنہ مخصوص جلدی دخی نشر اولمشدر . بوجلد سال حالہ متعلق بر مکمل تقویمدن بشقہ یونان ایلہ وقوعکلن محاربۂ غالبانہنزک بر تاریخچہسنی واوکا متعلق مہم رسملری ورسنہ ظرفندہکی مشاہیر فنون وسیاسیاتی وتعرفاتی ووفیات مشاہیری شاملدر . یوز بیوک صحیفہ ویوزی متجاوز رسمدن مرکب اولان ہر جلدک اجزا اولہرق قیاتی بش ، مجلدی سکزغروشدہر . ولایتدہ اجزاسی سکز ، مجلدی اونبر غروشہصاتیایر .

بتلیسدہ عرفان بکہ — غزنتہلریکزک اکسیکلری کونڈرلدی . طرزوندہ ہجرت بکہ — آدرس دیکشدرلدی . طرابلس غریبہ یوسف افندی بہ — آدرس تبدیل اولندی . ارزخاندہ جلالالدین بکہ — قیداجرا اولندی ، بدلنک ورودینہ منتظرز . نابلسدہ زین العابدین بکہ — اکسیک نسخہلریکز کونڈرلدی . ازمیددہ کامل افندی بہ — قیداجرا قلمشیدنی آہونہ بدلنک ارسالی موجودر . تیراندہ جلال بکہ — مکتوبکرلہ ملفوفی وارد اولدی ، تشکر ایدرز . قونیہدہ انور بکہ — سیاحتنامہ کونڈرلدی . قونیہدہ عقیق بکہ — سپارس ایلبکرک کتاب کونڈرلدی . مدلیلدہ عثمان افندی بہ — کتابلریکز پوستہیہ ویرلدی . سیواسدہ حقی افندی بہ — مجلدنوسال ارسال اولمشدر .

فرنگی علت مدہشہسنی

قطعا تداوی ایلمک ایچون

پارسدہ علت مذکورہنک تداویسنہ کسب اختصاص ایتمش اولان طبیب شہیر دوقنور (مایو) اوتوزسنہنک سنی وتجربہسی اثری بولنان (غرانول انٹیسفلیٹیک) نام اختراعاتی بودفعہ مشاہیر اطبانک نظر تفتیش وتقذیرینہ عرض ایتمش اولغلہ اطباء موی الہیم برچوق خستہ خانہلردہ متعدد فرنگیلر اوزرندہ اجرا ایتمکلری تجربہ ومعجزہ نوعندن اولہرق کور دکلری فوقالمأمول تاثیر وتشفیہلرہ استناداً لہل شکران ومنتداری ایلہ متفقاً تصدیق وشہادت ایدورلرکہ مذکور غرانول انٹیسفلیٹیک علاجی دیکر معالجہلر کئی معدنی تحریب ایتمیوب استعمال ایدنلرہ اصلا صانجی ویرمیہجک کرک اسکی کرک بکی وکرک ارئی فرنگی علتک ہر نوعی ہیچ برسیدن طولانی بردہا کرویہ پامک ودیکرلریہ سرابت ایتمک اوزرہ اساساً وقطعیاً تداوی ایتمدیکی کئی عدم تداوی سیندن چورومکہ یوز طومش اولان اعضا بدنیہی حال طیبسنہ ارجاع ایتمکدہدر . مذکور معالجہ صاتیلور : درسعادتدہ بانجہ قیوسندہ قضایان افندیکن اجزاخانہسندہ طاشردن سپارش ایدنلر یاطوغریدن ویاخود اجزاجیلری واسطہسبیلہ قضایان افندی بہ مراجعت ایتمیلدرلر .

۴۲۰

سکز کونڈہ کوزللمنک

قاندینلرک کوزل وقوکت اولسنہ کوزیادہ یاردم ایدن شی بیاض وکوزل دیشلر اولدیغنی التہ اعتراف ایدرسکز احوالہ زبردہ کی مکتوبی اوفویکز :